

Szegény leányok

is ápolhatják kezeiket, arcukat és bőrüket valódi Diana-krém, Diana-szappan és Diana-puderrel, amióta az

50

fillérért kapható. Tömegesen veszik mindenütt a Dianát, mert köztudomásu, hogy még gyermekek is Diana-szappannal mosakosznak és Diana-krémmel ápolják kezeiket. Legények és leányok csak Dianát használnak a legkisebb falvakban is. Ezelőtt mindenki ártalmas glicerin, kremzelesz, vazelin, tejkrem-féléket használt kezeinek és arcának ápolására, most már 50 fillérért Dianát vesznek. Széplő és pattanás egyedüli ellenszere.

Mindenütt kapható. Egyedüli készítő: Erényi Béla Diana-gyógyszertára, Budapest, VII., Károly-körút 5. Postán legkevesebb 3 koronás megrendeléseket szállítunk.

Csak

DIANÁT

fogadjon el.

Kinek kell használni Erényi Ichtiol Salicilt?

1. A ki a test bármely részén viszketegségben szenved.
 2. A ki a test bármely részén bőrbántalomban szenved.
 3. A ki a test bármely részén kipállásban szenved.
 4. A ki a test bármely részén izzad.
 5. A ki az arcán, kezén, lábán, fején bőrbántalomból kifolyólag viszketésben szenved.
 6. A ki arcán, kezén, lábán, fején viszketésből kifolyólag bőrbántalomban szenved.
 7. A kinek izzad a hónalja.
 8. A kinek izzad a lába.
- Orvosok rendelik kitűnő eredménynyel.

A kik **bőrviszketegségben** szenvednek, télen-nyáron, tavasszal-őszszel **Erényi-féle**

ICHTIOL-SALICIL-t használjanak.

Erről a kenőcsről el van ismerve, hogy mint egyedüli különlegességi szer a saját nemében, **tökéletesen megszünteti** néhány heti használat után még a **legmakacsabb bőrviszketegséget** is az egész **testén** és **soha többé** vissza nem tér. Mindenki, aki bőrviszketegségben szenved, rendeljen **Erényi-féle Ichtiol-Salicilt**. Rövid használat után meg fog győződni róla, hogy ennél jobb szer betegsége ellen nem létezik. A **valódi Ichtiol-Salicil** már néhányszori bedörzsölés után teljesen megszüntet **börrepedést, bőrhámlást, kipállást, test- és lábizzadást. Szagtalan és ártalmatlan** szer lévén, a test bármely részén, **sőt az arczon is** használható.

Kellemesen hűsít, fájdalomat csillapít, legregibb sebeket is szárít.

A hol az összes létező szerek eddig nem használtak, ott az Erényi-féle Ichtiol-Salicillal biztos az eredmény: feldörzsölésnél, viszketegségnél, bőrbántalmaknál.

Még 25-30 éves bőrbántalmakat és viszkető sebeket is megszüntet.

Bármitől származó seb vagy kisebesedés és feldörzsölés beszárítható és tüzesége rögtön csillapítható. Minden kiütés 8 nap alatt elmúlik, bármennyire torzítja az arcot, kezét vagy a test bármely részét.

Az eredeti **«Erényi Ichtiol-Salicil»** 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

ERÉNYI BÉLA

«DIANA»-gyógyszertára, Budapest, Károly-körút 5.

(Postai megrendelések utánvétel mellett még aznap szállítanak.)

Több mint egy millió köszönőlevél érkezett a világ minden részéből.

Ismeri

ÖN
MÁR

Diana sósborszesz grandiózus hatását?

Minden **egészséges** és **beteg**

minden **beteg** igazolhatja, hogy az elképzelhető legjobbsikercsakis

Diana sósborszesz

használata által érhető el.

Az egész országban mindenütt kapható.

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvét mellett.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA-sósborszesz	Egy nagy üveg DIANA-sósborszesz	Egy legn. üveg DIANA-sósborszesz
44 fillér.	1.20 korona.	2.50 korona.

8. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ HOITSY PÁL.

BUDAPEST, FEBRUÁR 23.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkrónika»-val negyedévenként 1 koronával több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldíj is csatolandó.

HÁROM OROSZLÁN. — EGY ÁLLÓ HELYBŐL LŐTTE KITTENBERGER KÁLMÁN.

Mákvirágok kertje.

Vig regény. Írta Krúdy Gyula.

— Kezét csókolatom a fejedelemsasszonynak, de én már csak megmaradok barátának, nem leszek huszár.

— Az ördög bűjjék magába, Merseházy, — mormogta vig nevetéssel Milka. — hát igazán nem akar szerencsétlenné tenni? Azt hittem, hogy a Szabin nők elrablását fogja utánozni ezen az erdei mulatságon! Nézzé, tört is hoztam magammal! Lánykoromban mindig a keblemben hordtam. Mennyit élveztem, milyen számár voltam!

— Azt hiszem, most is elővenné!

— Ugy-e? Csak a szám jár. Nem vagyok ám én egy esepet sem rossz, csak mérhetetlenül unatkozom ebben az elátkozott kastélyban. De kicsoda nérei ötlet: asszonyokat együvé zárni. Csodálom, hogy még eddig meg nem mérgeztük egymást, folytonosan veszekedünk. A grófnénak eléinte kezét csókolunk, de mióta észrevettük, hogy alnóv alatt levelez egy bécsi képeslap hirdetései között, azóta vége a dícsőségnek. Legutóljára Rohan herceg kérte meg a kezét... Persze a levelet mi hamisítottuk!

— És Hartleben Zsófia?

— Tudtam! — kiáltotta Milka. — Már régen vártam, hogy mikor tudakozódik a szürkeszemű szfinxről. Nos, hát Zsófia nem szfinx, barátom. Reménytelenül szerelmes egy lovas-tisztbe. Miután azonban kuczio nincs, szerelem sincs. A tiszt Klagenfurtban szolgál és jelenleg egy kalaposnő a kedvese... A boldog Zsófi minden este imádkozik az arczképéhez.

— Ördögi, — mormogta Miklós.

— Igen ám, de a tiszt mellett szivesen boldogítana másokat is szerelmével. Sohase nőüljön meg, gróf. Nem tudom megérteni a férjket, hogyan bírják kiállani azoknak a férfiaknak gúnys pillantását, a kik nekikbe szerelmesek voltak. És nejük belejük.

— És Henriett?

Milka lemondólag legyintett, aztán súgva mondta a gróf fülébe:

— Hiszterika. Ne beszéljünk arról.

Az ebéd valóban nagyszerű volt, mint Miklós előre megjósolta. Már mindenki elfoglalta helyét, csupán Henriett és a muszka hiányzott. A mint később kiderült, Henriett rávette Livinszkyt, hogy egy fába véssé a nevét. Ezért késtek el az ebédnél. Xypszy baronét láthatólag megaláta azt az úridámát, a kinek keze olyan finom és tiszta volt, a millyt kívánt, szoroson ült Hartleben Zsófia mellett és midőn a hangások rázendítettek, jövedvén ütötte poharát a hölgy poharához.

Miklós helyeslőleg nézett körül. Igen, felig-meddig így gondolta a dolgot. Csak az nem tetszett neki, hogy két barátja, Livinszky és a báró olyan hamar megadták magukat. Mi marad ebédutánra, ha máris feladták a varát az amazónoknak! Ő azt olyanformán gondolta, hogy az asszonylakai hölgyek, mint ez elhagyott, férfinélküli magányukból nyilván következhettek, formális ostromot intéztek Miklós és gavallérjai ellen. Már most, hogy megadják-e magukat a gavalléroknak, ez mindenesetre függ a roham hevesességétől! De ostrom nélkül letenni a fegyvert? Nem, ez nem volt egészen helyénvaló.

Csupán Milfay Olivérén pihent meg kedvetlenül a szeme. A nyugalmazott gavallér olyan unottan üldögélt, mintha az sem érdekelné, hogy ő maga a világon van. Milka intézett ugyan néhány rohamot Olivér nyugalmának megtörésére, de az hajthatatlan maradt. Udvariassan, hidegen tért ki a női fegyverek elől.

Milka odasúgta a grófnak:

— Mondja, nem elmebeteg a barátja? Azt hiszem, erősen melankolikus, később közveszélyes lesz.

Miklós nagyszerűt nevetett.

— A barátom a legokosabb ember. Csupán üvegen át nézegeti a nőket.

— Nonno, nekem nem tetszik az a sűrű szem-

öldöke, sem horgas orra. A horgasorrú férfiak mind nőbolondítok. Mátyás királynak nagy orra volt.

— Kár, hogy már nem jár erre többé vadászni. Mily nagyszerű volna, ha egyszer betoppanna az asszonylakai kastélyba a zöldvadász!

Poroszkai Pál ünnepélyesen ügyelt az ezüst-edénybe hűtött palackokra és a fehérkeztűs sűrűn töltögetett a hölgyek poharába. Szokása szerint Miklós gróf is batalmasan evett és ivott, csakhamar rákvörös lett az arca és a szeme könnybeborult.

Milka volt a szomszédja és a kövér hölgy ugyancsak bátran kezele a buteliákat. A szemét a Miklós szemébe fúrta.

— A ki nem akar szerelmes lenni, annak nem szabad annyit innia, gróf úr. Az ital a legjobb kerítő. Hány ember átkozza Champagne nyájas dombjait! Lajos király reszeg fővel házassodott.

— Milyen jól tudja a történelmet! — mormogta Merseházy.

— Tanárnői diplomám van, gróf. Magának miféle diplomája van? Kutyabőrre, kilencez gombja, taláta, a nélkül, hogy a kezét kellett volna kinyújtani. De ha egyszer lányom lesz: színésznőnek nevelem. A színésznő a legboldogabb lény a teremtésben. Arany talcán kínálják neki a szerelmet. És ő válogathat benne. Minden férfi az övé, ha akarja, a ki a nézőterem megjelen.

Henriette most élesen, hosszan kacagott, mert a muszka megcsipentette a karját.

— Bontsunk asztalt, — indítványozta most Milka. — Itt még veszedelem lesz. Henriette, ne igyál!

Az epekedő szemű hölgy (nyilván többet ivott a kelleténél) durcásan razta meg a fejét:

— Hiába udvarolsz a grófnak. Úgy sem te tetszel neki, — kiáltotta nevetve. — Én tudom, hogy ki tetszik a grófnak.

— Kicsoda? — szólalt meg az elmerengő Zsófia, a ki látszólag halálos elszántsággal hallgatta idáig Xypszy számarságait.

— A kiért az automobil elment! — vágta ki Henriette és mintha a világ legmulatságosabb dolgát mondta volna, hangos kacagással hátradólt a fűvön.

(Livinszky természetesen segítségére sietett.)

— Kiért ment az automobil? — kérdezte feddő hangon Milka Merseházyt.

Miklós gróf megrázkódott:

— No lássa, már csak azért sem házassodnék meg soha, hogy ilyen hangon ne beszélhessenek velem.

— Valami hölgyet hívott meg tán rajtunk kívül? — kérde most villámlo szemmel Milka.

— Úrnóm, minden kívánsága parancs, — felelt Merseházy gögösen, mert ismét olyan volt a hangulata, — ámdé ezen a darab földön és még nyolcvanezer holdon én rendelkezem.

Henriette, midőn észrevette Milka kipirosodott arcát, melegegetten nevetett és lovagja karjára támaszkodva, visszatért a nagy fahoz, hogy a betűket tovább vessék a fa kérgebe.

Zsófia, bár titkon figyelte a gróft és nem pusztán véletlenségből mutatta neki finom harisnyáját, végül is lemondott és búsan könyökre hajtva fejét, megengedte Xypszynek, hogy kezét — azt a bizonyos kezét — kezébe vegye.

A völgyben felhangzott az automobiltilók hangja, a gróf megrázkódott és hirtelen Milfayra pillantott. Olivérnek is úgy megfeszült a tekintete, mintha versenylovak futását kísérné ügyelemmel a cél előtt. Milka tele töltötte poharát pezsgővel, majd a pezsgőt a földre locsantotta.

— Arra, a kit az autó hoz.

A nagy szürke automobil azonban üresen kanyarodott fel a hegyi úton.

— Ostoba teremtés, — dörögte Milka és most már megivott egy pohárral. — Csaknem elrontotta a jövedveimet.

A soffőr jelentett valamit Poroszkai uramnak. Poroszkai a régi urasági cselédek fesztelenségével lopzózkodott gazdája háta mögé és valamit a fülébe sügött.

Miklós gróf először nagyot kacagott, aztán elkomorlyodva intett Milfaynak.

— Gyere Olivér.

— Hová mennek? — kérdezte Milka. — Én is megyek.

— Csak mulassanak jól, mindjárt visszajövünk!

— Tegye bolondá az öregapját. Mégis csak nő van ebben a dologban, — pattogott Milka. Miklós, Olivérrel elhelyezkedett a gépkocsin, kiadta a rendeletet, hogy olyan gyorsan haladjanak, a mint csak lehetséges. A nagy szürke automobil mint egy nagy dobogó vágatott belé az erdők között kanyargó útbá.

— Csak az történt, hogy Treszka kisasszony megmérgezte magát! — mondta Miklós gróf. Aztán sem ő, sem Milfay nem szoltak többet az egész úton. Azt figyelték, hogy az automobil hogy vágat versenyt a töltésen haladó bécsi gyorsvonattal.

A gyorsvonat eltűnt a kanyarultnál, a borszaki fenyvesek illata csapta meg az arcukat.

Az automobil egy másodperc múlva megállt a sétátér közepén.

Kíváncsi fürdővendégek tolongtak a sétátérén.

— Már jobban van! — kiáltotta Kricsfalvi, a ki valamely különös okból ismét feltűzte a sárga szalagot vállára.

A kis fürdőház árnyékos teraszán le volt eresztve a zöld szalagater. Tolcsvai várnagy levett süvegét, könnyes arczczal lépett a gróf ele és ősz fejet kezére hajtotta.

— Becsüstemre, bolond a Treszka! — siránkozott. — A helyett, hogy elment volna mulatni az asszonylakai erdőbe az automobilal, befordult a szobába és bekapta a mérget. Szerenczére itt volt a doktor.

— Ejnye, a kutya teremtésit! — pattogott a gróf. — Tolcsvai uram, adja férjhez a leányát, vagy én adom férjhez.

Miklós gróf meglehetősen felindultsággal lépett a szobába, Olivér az öreg várnagygyal maradt.

— Valami rossz hír lehetett a szegénynek az a majális! Mert hiú ez a leány, kerem, hiú, mint egy hercegnő.

Miklós gróf (most mint az uradalom atyja) megsimogatta a kanapén fekvő Treszka fejét.

— Hát miért tette ezt, kis bogár? — kérdezte gyöngéden. — Tudja, hogy szeretem, hát miért akart megszorítani!

A leány felemelte a fejét. Megragadta a gróf kezét:

— Mondja, kegyelmes úr, Milfay tudja, hogy öngyilkos akartam lenni és ott maradt az asszonyokkal?

Miklós gróf merőn a leány arcába nézett. Különös, eddig nem sejtett érzések váltódtak ki a szívéből. A leány düs szöke haja kezére omlott és önkéntelenül, lágyan megsimogatta a leány fejét.

Egy másodpercig visszafojtott lélegzettel állott.

Aztán mélyen felsóhajtott:

— Milfay odakünn van. Majd beküldöm, — mondta tompa hangon és lehajtott fővel kiement a beárnyékoltt szobából.

Mire a napsütésre ért, ismét Merseházy lett, a fejedelmi vér. Büszkén felemelte a fejét és Milfay vállára tette a kezét:

— Olivér, szeretet Te Treszkat?

Milfay megrázkódott, aztán kesernyén mosolygott.

— Azt hiszem: igen.

— A teremtésit! Hát miért nem szóltál? Eregy be, csókold meg a kezét, aztán vedd el, vagy csinálj vele, a mit akarsz. A leány hozományba kapja a szentvéri váram, meg a hozzá tartozó földeket. Megígértem — valakinek.

(Vége.)

AZ ASSZONY GYÖNGÉJE.

ELBESZÉLÉS. ÍRTA KÁJEL ISTVÁN.

Eliz asszony kebelén összefont karokkal, mint hegyes galamb sétált fel s alá a szobában, míg az ura átöltözött. Gyönyörködött az urában, szép szál magas barna férfi, — méltó koronája az ő szépségének.

— Édes apus hová megy?

— Találd ki drágám.

— Tabra?

— Tabra!

— Nem oda?

— Nem oda!

— Hát hová?

— Találd ki.

— Vadászni megy?

— Vadászni megyek.

— Ne bolondozzon édes apus.

— Nem bolondozom drágám. Ne légy kíváncsi, mert a ki kíváncsi, annak kilikid a — könyöke.

— Mm! azt gondoltam okosabbat mond édes apus. Maga nem vadászni megy, mert Gabi a jukker kocsi elé fogadt, ha pedig maga hajt, akkor nem vadászni megy! Ne tréfájjon — mondja hová megy?

— Találd ki, — enyelgett a férj, kinek végtelenül aranyos volt kis angyala röpködése — ott körülötte.

— Átmegeg az esperes úrhoz.

— Át.

— Bemegy Sióvárra?

— Bemegyek drágám!

— Nohát ne tegyen bolondá, mert olyat mondok, — hogy megföhéredik minden hajaszála! vágia vissza felpirulva és szabadfolyást enged szeszélyes természetének. Ily tréfás incselkedés hamar haragra lobbant, csöpp ajakát összehúzta, elpirult arcából forró tüzes szeme csak úgy lövelte a harag nyilait, szerette volna «édes apust» kerébe törni a ki nem elégített kíváncsiság miatt.

Oly keményen lépdelt, hogy még a nehéz szmirna-szőnyeg is bátor volt egy kis porfelhőskét felbocsátani — könyörületért.

— Tudom már hová megy! ott jön a kapuban az írrok, elmennek Sióvárra: kártyázni. Huh! Ezt szörnyű tudni! Tudom, jó madarak! Az írrok a multkor mondta, hogyan szokták becsapni Terust is ennek urával, azt mondták bemennek Sióvárra uradalmi számlát fizetni, — és két napig is fizették, hiába várta Terus haza az urát! Megmondtam már, hogy utálok a férfiakat, a kik egymás pénzt vadásszák! Magában is ez az utálatos! Hát nem elég gazdag? Nincs meg mindene! Pénzt se tudja hová tenni, mégis más pénzire vadászik?! Pfu! Csömörletes, undok férfiak!

— Jól van, drágám, hát veszteket!

— Oh jó madár, hát azt hiszi elhitheti velem, hogy vesztetni akar? — Hát adja ide a mit el akar vesztetni, — a mi terhére van, majd én tudom mit tegyek vele?!

Hamar kiszalad az írrok elé, az udvarra, meg se várva a köszönését: Hová mennek írrok úr az urammal?

— Kezít csókolom a Nagyságos asszonynak elmegyünk uradalmi számlát fizetni-e, kocsikázn-e, még nem tudom bizonyosan!

— Az nem igaz, tudja, de nem akarja megmondani! Jól van, — de azt megmondom, hogy szemem elé ne kerüljenek, ha megtudom, hogy kártyázni mennek.

— Ah! Dehogy! a felől nyugodt lehet nagyságos asszony!

A férj már az öltözködés utolsó pontján volt, elegáns díszes alakja ott állt, hizott az asszony szeme, szeszélye lehült egy pillanat alatt és ő odasimult az urához:

— De édes apus nem kurizálni megy ugy-e?

A férj eldaczagja magát, de az asszonyvaló incselkedés néki most igen tetszett.

— Dehogy nem! — hagyja rá.

— Nem igaz édes apus, maga nem kurizálni megy, hanem az apát úrhoz!

— Persze, hogy az apát úrhoz!

— Mondja meg már édes apus, ne gyötörjön a bizonytalanság!

— Nem a bizonytalanság gyötör téged angyalom, mert bizonyosan látod, hogy elme-

gyünk, a fogat is előállt, — hanem a kíváncsiság, az az asszonyok mozgató ereje — nohát majd megtudod!

— Kártyázni mennek Sióvárra.

— Igen! de már ekkorra kis házi sarkányát megcsókolta és a kocsin termelt, elvágatott a két sárga, mint a villám!

E szóra az asszony szívét szörnyű düh lepte meg, arca felpirult, zsebkendő helyett összeszorított öklét mutogatta a távozók után, a kik a mindjobban távolodók csendes mosolyával honorálták a felkeltet — kíváncsiságot.

Eliz visszatért a szobába és szabad folyást engedett indulatának s még begyesebben — sétált, szidta a férfiakat.

— Itt van! Széjjel hányja ruháit, hogy csak nekem legyen velük dolgom! Nem érdemli meg, hogy vele foglalkozzam. Azért se! Megetetem a kappanokat.

Kézi kosarát kukoriczával a hóna alá veszi, — és elpanaszolja kappanainak szive keserűségét szórva a magot:

— Így szórja tudom a pénzt az utálatos! Csak erről a szenvedélyéről mondana le! Tudom most leülnek, éjfél után 2-3 órakor hazajönnek, az embert felzavarják! Abból ugyan — nem eszik!

Felment a baromi-udvarból, utasítást adott Zsuzsinak.

— Fűtsön be a vendégfalóba és jelentse majd belemegedett-e a szoba?

— Megállj! majd nem fogsz ki rajtam! — folytatta haragos kitérését a szép asszony, megnézte magát a tükörben és úgy látta, hogy kipirult arca jól áll neki és tetszelgett magának mig kifőzte a boszúttervet.

Megagyazott a jó meleg szobában, a selyem párnákat megmelegíté, — hogy vadhidegét elvegye.

— Itt fogok aludni s ha van bőr az arczán, itt csak nem háborítja nyugalmamat!

Az est hamar beállt, s hogy gyönyörködhesen ama gondolata megvalósulásában, hogy túljár a férfi eszén, vacsoráját, is hamarabb költé el és félrevonult a vendégfalóba, jó meleg fogadta és élvezte az előkelőség pompázó kékét, kényelemmel levetkőzött és betakarva tagjait a selyem párnák között elnyújtzkodott.

Csengetésére Zsuzsi belépett: Itt jól megrakja a kályhát, hogy reggelig éjjen, de a hálóba ne gyujtson be!

— Igenis kezit csókolom. El.

— Hadd feküdjön le majd hideg szobában, hamarabb kijózanodik!.. Az utálatos!.. Befordulva aludni akart.

Ekkor vette észre, hogy egy csep álom sincs a szemében. Sebaj! Elővette Möriz: «Galamb papné»-ját, úgy tetszett néki, mintha magát látna benne, kacagott, szórakozott... órákig. Majd leteszi a könyvet, álom repdes szempillái körül, — befordul... elszenderedik.

Kis vártatva nagy társaságban látja az urát, a vörösnyelvű sátn kaczagva mutatja, hogy egy halmaz papirpénz van előtte... mind úgy nyerte!

— Huh! Felriad. A gyalázatos! hát csakugyan kártyázik, nem engedi az Isten, hogy titokban maradjon a gaztette, jaj neki! jaj ha hazajön, tudom Istenem nem lesz békessége pár hétig! A mindenségit a csúf férfainak! Kocsi robot... megáll!

— Né neked, monologizál tovább a setében, — még vendég is a tetejébe! Ilyenkor! lehet 9 óra! Kinek van arca idetolakodni ilyen későn?! Ugyan fel nem kelek az ég angyalainak se! E parazi kényelmemet *fel nem álodozom* — semmi és senki drága szeméiert!

— Hol a feleségem? — kérdi Zsuzsit az úr, letéve bundás kabátját, skatulyáját, mit magával hozott, keztyűjét.

— A nagyságos asszony befűtetett a vendégfalóba és ott alszik.

— Hát ez mért hideg?

— A nagyságos asszony parancsára.

— Jól van!

Levetve minden felesleges ruhadarabot bal hóna alá vette a skatulyát, a lámpát jobb kezében tartva végig haladt a szobákban, benyit feleségéhez, a lámpát úgy tartva, hogy rávilágítson a dobozra.

— Jó estét angyalom! No! elváltál ágytól és asztaltól! Jól van! Jó éjt!

Betette az ajtót és visszavonult a hálószobába, az ajtót kulccsal zárta be.

— Valami skatulya volt a hóna alatt! Mit hozott benne? Nekem hozta! Mi lehet a skatulyában!

Gyorsan felöltözött, mint a ki feledé a selyem párnák kényelmét, előbbi fogadkozásait, siet a férje után.

— Az ajtó — zárva. Erősen nyitja — nem nyílik!

— Édes apus!

— Semmi hang! semmi szó.

— Édes apuskám, eressen be... — dörömböl, zörög.

— Megigéred, hogy jó leszsz?

— Meg! s a mint kinyílt az ajtó nyakába ugrik az urának:

— Mi van a skatulyában?!

— Kis ördög.

— Nekem hozta! Ezzel kibontja és szépen meglapul benne két pár gyönyörű fehér kontyos galamb, a miért már hónapok óta rimádkodik az urának.

— Látod angyalom, haragod legyőzésére *te benned* volt a fegyverem, mert az asszonyok gyöngéje nem a harag, — hanem a kíváncsiság!

ÉDES.

Ülök a villámfények özönében,
Mámorkalozók, mulatók között;
A zene pompás hímét szó előmbem
S leklem bibor vágyborral öntözött.

A hurok álma délibábot renget,
A lég fojtóan, kábtón meleg
És zsongva szállnak és körülkerengnek
A nóták, miket hallgattam veled,
Édes.

Szemed parázsló két fekete-gyémánt,
Ajkad pezsgő gyöngyével szórt rubin;
A láz mágnesek von feléd, régt ránt
S forró kezéd keresik ujjaim.

Mi gyönyörünket mások bitorolják
S a dús lakomat nézem — egyedül.
— Ne húzd! vonód, mintha belém tipornád.
Szívembe tép, lelkelem hegedül,
Mint a vágy.

Elég, Öklöm szorul s egy pillanatra
Égő szememre nedves kőd borul,
Szeretnék fölborokanni, széjjelcsapva
És fölördítani bőszen, botorul.

Robbanni kész puszkám gyávnán lefojtom,
Maradva némán, illedelmesen
S hideg acélszeggel titokba folyton
Más asszonyt vad éhesen lesem,
Ne vess meg, édes.

A meddő tornát már tovább nem állom,
Bajjívásom bizonytalan, laza
S lehúz ernyedten az álmatlan álom,
Menvén ridég cellámba — jaj — haza.

Mámortalan esőmörben összetörve
Vánoszorgok a vak éjszakába ki
S szemied elkísérnek börtönömbö
S melódiák tépett foszlányai...
Oh, szánj meg, édes.

Haraszthy Lajos.

Míg a theoretikusok és a nagyképűek — nálunk ez a kettő csaknem mindig egyet jelent — nehézkes és homályos elméleteket állítanak fel a színház és dráma művészi törvényeiről és feltételeiről, — a közönség könnyen megoldja a dolgot a maga használatára. A közönségnek a színház legelső sorban társadalmi intézmény, nagyszabású, díszes és művelt szórakozó hely, a hova azért megy, hogy kellemes környezetben, az előkelőség és gondtalanság illúziói közt, sivar mindennapi kenyérgondjaitól, apró-cseprő családi és háztartási vesződéseitől menekülve elszórakozza estjét. Neki az is fontos, hogy a rendezés gondosabban és díszesebben öltözzön, disztináltabban viselkedő emberek között ül egy mindenféle képen feldíszített, fényesen kivilágított teremben, a hol minden arra szolgál, hogy kiemelkedhessen szürke mindennapjából és három órára az életnek kellemesebb, gondtalanabb, hiúságát csiklandozó formába képzelje magát. Az erre való készséget és szándékot már hazulról hozza magával, élvezni akar és könnyen is élvez. Innen van, hogy a mindennapi élet dolgaiban követelőző, bizalmatlan és okvetlenkedő közönség a színházban naivvá, könnyen becsaphatóvá s a legátlatzóbb és legolcsóbb fogásokkal megtevészhetővé válik. Csak olyat adjanak neki, a milyet látni kíván, azok a szempontok, a melyek a szindarabtól valami magasabbrendűt, az emberi lélekbe való elmélyedést, a drámai formában való egyéni művészetet követelnek, — őt nagyon kevés háborgatják.

Ez így van a világ minden nagy városának közönségénél s ez magyarázza meg a világsikerét nem egy olyan darabnak, a melyről a magasabb szempontból szemlélőnek nincs egyetlen szava sem. Nálunk fokozott mértékben van ez így, mert másutt, régebb és mélyebb irodalmi és színházi kulturájú városokban a nagyközönség ez átlagtömege fölött mégis van egy elég nagyszámú magasabb réteg, a melynek egyrészt kényesebbek az igényei, másrészt meg fel tudja fogni az írónak művészibb törekvéseit is és nem riad vissza, ha az író egy kissé több figyelmet és elmélyedést kíván tőle és pártját fogja akkor is, ha munkája nem alkalmas arra, hogy a szó vásári értelmében népszerű legyen. Nálunk még a színházi premieerek közönsége is túlnyomó részben olyanokból áll, a kik divatból nézik meg a darabok első előadásait, de izlésben, igényekben semmivel sem különbek az átlagnál.

Ez a közönség mindenkiféle szeretet elegáns embereket és előkelő dolgokat látni a színpadon: frakkos színészek, nagy tolettben felépő színésznők, kivált ha néhány gróf vagy milliomos van köztük, — már jó harmadrésze a sikernek. Egy kis érzékiség, de ügyesen beadva, hogy ne bántson, ne állítsa az embereket a morális ítélet kénszere elé, szintén nem utolsó tényező. Nagyon hasznos dolog a sentimentalizmus, ha egy kis elmésséggel van keverve, olyasformán, mint a málnaszörp a szódavizzel. Egy kis lármás szavalás sem árt. Csak semmi, a mi felrázza az embereket, semmi nyugtalanító, semmi, a mit hazavisz az ember a színházból, hogy otthon tovább tépelődjék rajta, hogy vonatkozásba hozza a saját életével. A mi közönségünk nem szereti a saját életét látni a színpadon: olyan életet szeret látni, a mely csillogóbb, silány gondoktól mentesebb, mint az övé. — a maga életével elég baja van napközben, estére a színházban valami különbet akar látni. Felvidulva akar hazamenni a színházból, mint valami szellemi fürdőből, nem pedig gondolkodóba ejtve és nyugtalanságokkal eltelve. A maga életéből csak egyet fogad el: ha az író az ő szokott bűneit, léhaságait idealizálja, mentetgeti, lehetőleg erényekül tünteti fel, ha az apró gonoszságokkal és mindennapos hitványosságokkal szemben azt a jóakarató, dédelgető elnézést tanusítja, a mi a mi közönségünket oly különösen jellemzi.

Irodalmi és színházi tradíció dolgában még mindig erősen életben vannak nálunk a Dumas-

Sardou-féle francia dráma tradíciói, inkább társasági, mint társadalmi problémáival, sematikus alakjaival, néhány nagy, theatralis hatásra számított jelenetre épített, meglehetősen átlátszó technikájával. Ez a francia dráma még mai eldurvult formájában is kedvezene közönségünknek, Bernstein és Bataille mindig biztos írók a mi színpadjainkon. Az intímabb, mélyebb és komolyabb dráma mindig gyanúval találkozik: intimitásait nem veszik észre, mélységeit nem értik meg, komolyságát nem szeretik. Ennek az izlésnek a divatos társasági dráma és a bohózat való, a tragédia mélysége, a nemes komédia finomsága idegenül érzi magát benne. Szívesen fogadják a kosztümös darabot, ha máskülönből megfelel az igényeknek, vagyis, ha galantéria, diszkreten szavaló romantika van benne. Elfogadják a paraszt-kosztümöt, de csak ha mulatságos, vidám történetekben forog, — emberemlékezet óta megbukott minden népies darab, a mely komolyabb összeütközéseket mozgatót a színpadon.

Így érthető, hogy a világirodalom nagy drámaírói közül csak az egy Shakespeare tud közönséget vonzani, ő is talán leginkább mindenek fölött álló prestízsével. A többiek csak tiszteltbeli vendégek. A modern nagyok mind megbuknak. Ibsennel éveken át hiába kísérleteztek színházaink, az egy *Nóra* kivételével minden darabja megbukott, Hebbel, Hauptmann sohasem tudott zöld ágra vergődni, — a német drámanak általában gyanús híre van nálunk. De a francia drámából is csak a lármás, divatcikk-szerű darabok és az alantas, frívól bohózatok boldogulnak, a legtöbb olyan kísérlet, a mely modern francia írók finomabb tónusú darabjaival próbálkozott, alig jutott tovább az erkölcsi sikernél.

A publikum ilyen irányú izlése teszi a magyar drámaírást olyanná, a milyen. Az író kénytelen alkalmazkodni a közönséghez, vagy ha nem teszi, leszorít a színpadról. A színigazgatók ismerik közönségüket s csak olyan darabokat visznek elébe, a melyek a siker ki-próbált eszközeivel dolgoznak s ilyenekre biztatják az írókat. Ezen a réven kapott fel legújabb drámaírásunkban a számításnak, a sikerre való dolgozásnak az a szelleme, a mely tagadhatatlanul jelentékenyen alábbszállítja örömléte a miatt a fellendülés miatt, melyet a magyar dráma legújabbban elért. A színház üzleti szelleme inficziálja az írókat is: első és uralkodó szempontnak a kasszasikert kell nézniük s a művészi követelmények csak ez után jutnak szóhoz, ha egyáltalán szóhoz jutnak. Ez jut kifejezésre darabjaink fogadtatásánál a német színpadokon: a német színigazgatók, a kik ugyancsak szükiben vannak a sikert ígérő német daraboknak s elvégre nem láthatják el műsoraikat az amúgy is erősen megcsappant francia termelésből, kapnak a magyar darabokon, a közönség is szívesen elfogadja őket, a kritika azonban merőben üzleti számításnak bélyegzi, annyival is inkább, mert a saját legjobbnak és legművészibbnek tartott írókat sem tudja ráoktrojálni a közönségre. Hauptmann majd mindig megbukik a német színpadokon, ügyes magyarok meg, a kiknek ügyszólván kizárólagos erényük az ügyesség, sikereket aratnak, — érthető a német kritikusok felháborodása, különösen ha tekintetbe vesszük a mai német kritika arroganciáját és sznobizmusát.

Nekünk azonban nincs okunk ezen túlságosan felháborodni. Ha egyebet nem is, annyit elértek a külföldre kerülő magyarok, hogy megmutatták, nálunk is van irodalmi és színházi élet és megnyitották az útját, hogy ha lesz majd nagyszabású, művészi magyar drámánk, ez is túlkerülhessen Dévényen. Idehaza pedig mindenesetre megcsináltak egy nagy dolgot, olyat, a mi még eddig sohase volt, pedig majd egy évszázadja törekedtünk rá: az eredeti magyar színházi műsort. Ma már a magyar darabok az uralkodók színpadjainkon s a külföldiek a járulékok. Nemesak a Nemzeti Színházban, melynek hivatásszerű kötelessége

magyar darabokat előadni, hanem többi színházainkban is. Az idén például a Magyar Színház, a mely a legtöbb és legnagyobb sikert aratta, csupa magyar darabból állította össze újdonságait, a Vigszínháznál pedig, mely néhány évvel ezelőtt még elvéve is alig adott eredeti darabot, szinte megbotránkozást kelt, hogy idei műsorán még csak egy eredeti új darabot adott elő. Még nem nagyon régen ezelőtt a magyar darab, ha nem származott az egy-két közkezdelt-szerű író valamelyikétől, bizonyos előlegezett bizalmatlansággal találkozott, a publikum bizalmatlankodó hangulata közben indult útjára, — ma már bizni tudunk írónkban, megvan a magyar darabnak a presztízse. Ez pedig nagyon fontos dolog, mert azt jelenti, hogy színházi életünk végre kezd a maga lábára állni s megvan már az a talaj, a melyen az igazi, eredeti magyar dráma kifejlődhetik. S bizunk benne, ki is fog fejlődni, mert az írói tehetségek ma jobban mint valaha, a dráma felé fordulnak s irodalmunknak az az általános fejlődése a művészi felé, mely a legutóbbi tíz évben észlelhető, körébe fogja ragadni a drámát is. Ép ezért csak csodálni tudjuk azt az ellenérzést, a melyvel némely körökben a mai magyar drámaírást nézik s úgy akarják feltüntetni, mintha valami veszedelmes irányokba vezetne. A dolgokat a folyó étellel való kapcsolatukban kell nézni — ezt szokták nálunk elfelejteni a könnyen ítélők és elítélők — s az élet a mellett szól, hogy drámánkban és drámaírásunkban megvan a fejlődésre való képesség és csak letagadni lehet, hogy irodalmi szempontból is a fejlődés jeleit kell látnunk: drámaírásunk színvonala ma magasabb, mint néhány év előtt volt s évről-évre magasabbá válik.

Igazán jó dolga csak a színésznek van. Neki nem kell megalkudnia, kompromisszumokat kötnie a közönséggel, neki csak játszania kell. Színigazgató, drámaíró mind csak azon van, hogy mennél több alkalmat adjon neki érvényesíteni tehetségét, hogy mennél jobban játszasson és mennél nagyobb sikert arathasson. A közönség pedig naivul, élvezni kész kedvvel szereti; a színésznek mindig hálás a mi közönségünk. Közepes színész is kedvezévé válhatik, a kitűnő színésznek pedig már a színpadon való megjelenése is siker. Csaknem minden színészt túlbecsül nálunk a közönség, a legkritikább eset az, hogy színészt, akár milyen gyöngén eljátszott szerepében is visszatartsanak. Láthatólag öröm a nézőtérben, ha egy új színész tűnik fel, ha egy eddig háttérben maradt tehetség egyszerre érvényesül. Ez persze naivítás is, a közönség kritikai érzékének fejletlensége a színész művészetével szemben, de jó a színigazgatónak és jó az írónak is, mert a színész révén nekik is több jut a sikerből.

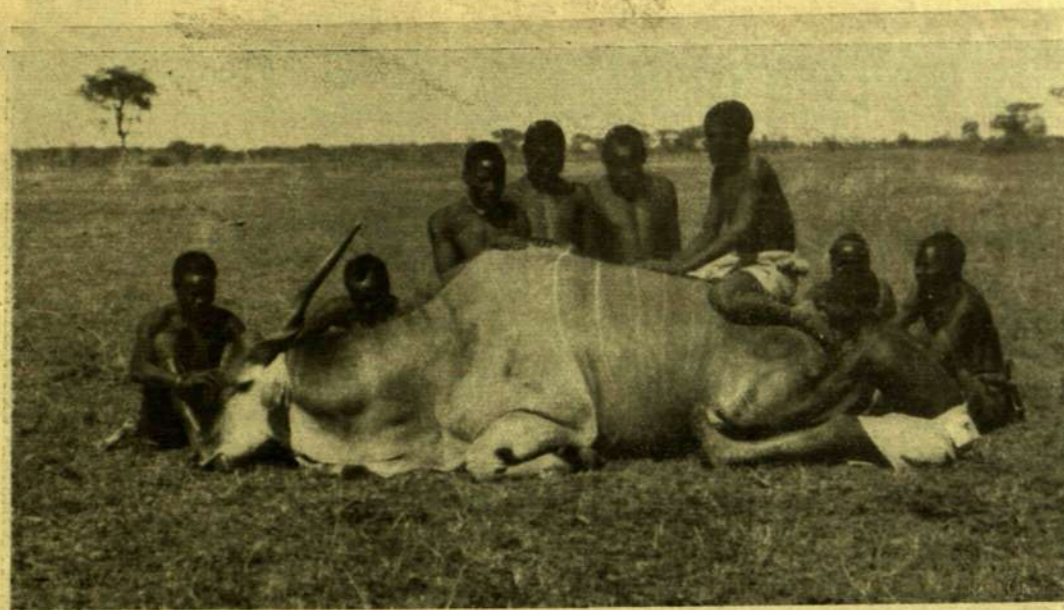
A francia darabok kedveltségét nagy részben a színészek tartják fenn. Ezeket tudják legbiztosabban játszani, a régebbi színész-generációktól készen örökölték az erre való készségeket, a színjátszás stílusát. Másfelől a francia dráma dolgozik legjobban a kezére a színésznek, mindenképpen megkönnyíti a munkáját, az érvényesülését, szerepeket ad első sorban, hálásakat, könnyen eljátszhatókat. Közepes színész is, ha van rutinja és megtanulta a beszélés mesterségét, nagy sikert arathat. Ezt egyik-másik magyar szerző is próbálja s láttuk egy-két példán, hogy nagy sikerrel. A német drámaírókat ellenben igen sokszor az őli meg, hogy nem tudnak a színészszel együtt dolgozni, olyan feladatokat rónak rá, a melyeket lehetetlen megoldani, vagy csak kivételes színészi egyéniség tudja megoldani. Kivételes színészi egyéniség pedig mindenütt nagyon kevés van. Jó színész ellenben, nálunk legalább, van elég, a színházakat már a verseny is sarkalja mennél jobb előadások tartására, — ebben a tekintetben is évről-évre haladást láthatunk; a régi híres slendrián néha ki-kiütözik ugyan még, de máris tűnőben van színpadjainkról.

Schöpfung Aladár.

BERNARD SHAW «CAESAR ÉS KLEOPATRA»-JA A NEMZETI SZÍNHÁZBAN. — Jolty Gyula fővitele.

Caesar (Gáál) és Kleopatra (Váradí Aranka) a szifnksz lábainál. (I. felvonás II. kép).

JÁVOR ANTILÓP (OREAS LIVINGSTONEI).

EGY KITÜNŐEN SIKERÜLT OROSZLÁN-VADÁSZATOM.

IRTA KITTENBERGER KÁLMÁN.

Utolsó afrikai utazásom végső éveit Victoria Nyanzától keletre, Közép-Kelet-Afrika legvadúsabb vidékén a Ruvána-steppén töltöttem. Itt építettem föl «camp»-emet és innen indulgattam gyűjtő- és állatfogó körbórlásaimra.

Emlékezetben vajmi gyakran keresem föl az én fűkunyhókból, pallisád-kerítéssel védett karámokból álló tanyámat, hol annyi feledhetetlenül szép órát és percet — bár talán még több gonosz napot és hetet — éltem át. E «camp»-em környékéhez fűződnek legszebb és legizgalmasabb vadászalandjaim emlékei is.

Hiába is kísérlelném meg, hogy leírásommal Ruvána-steppe ősi vadbőségét, a különböző antilopok, gnúk, hartebeestek (tehénantilopok), impallák, gazellák, zebra, struccok stb. ezreket kitevő csapatait az olvasó elé varázsoljam. Azt csak az értené meg és hinné el, ki hosszú vadászutakat tett meg Kelet-Afrika járhatatlanabb területein. A főntebb említett nagy vadtömegén kívül elég szép számmal akadt, — hogy az angol sportsmanek szavával éljek — a «big and dangerous game» (nagy és veszélyes vad) is, mely elnevezés alatt ott lent Afrikában rendszeren az elefántot, rhinoceroszt, vadbivalyt, oroszlánt és a leopárdot értjük.

Az óriási vadtömegek persze nagyszámú ragadozó állatot is vonzottak oda és így az afrikai pusztaságok királyi vadja, az oroszlán is oly nagy számmal fordult ott elő, mint kevés más helyen Afrika egész területén...

1910 év július havának vége felé éjjelenként a szokottnál is gyakrabban kaptam egy-egy borzalmasan szép oroszlán-szerenádöt. Néha 5—6, sőt több oroszlán bömbölt közvetlen, alig 6—6 lépésnyire — fűkunyhóim mellett, úgy hogy szinte megremegett az én szűrárgta gerendázatu fűpalotám. Kivált nagy zá-

porok után, zivataros sötét éjjeleken voltak szokatlanul mozgékonyak és hangosak a steppek állat-urai; ilyenkor formális hajtóvadászkatokat tartottak, mert a patások vékony lábai térdig is belesüllyedtek az átázott steppei talajba, s így csakhamar kifulladásra az óriási macskák zsákmányai lettek. Leggyakrabban zebra esett áldozatul e pompás ragadozó karmainak; úgy látszik az oroszlánok, ép úgy mint a karavánjaik emberei is nagyon kedvelik a gyönyörű «tigris» édeskés, kövéres húsát.

Ilyen éjjeleken időről-időre fölhangzott a vezérméneke ugató nyertése, s nyomban rá dübörögve vágattak — néha a «camp»-em területén át, mivel az egy kis magaslaton terült el — a megriasztott és üldözött zebra száza...

Július 19-én, egy ilyen zivataros éjszaka után pompás hajnalra ébredtünk. Még mielőtt a szokott napi munkánkhoz láttunk volna, két legjobb nyomozómat abba az irányba küldöttem, hol utóljára szóltak az oroszlánok. Nyomozóim csupán egy lánzsával és egy kés-sel felfegyverezve, örömmel és félelem nélkül vállalkoztak ilyen feladatra. Mert, ha úgy vesszük, ez nem is olyan túlságosan veszélyes vállalkozás, mint a milyennek látszik. A nyomozók a steppét és vadjainak szokását jól ismerték, sólyomszemű és aczélizmu nép voltak. Ha oroszlán-nyomra akadtak, azt óvatosan addig követték, míg arra rá nem bukkantak és akkor az egyik gyorsan értem szaladt, a másik meg zajtalanul fölkapaszkodott egy fára és onnan — nagyobb távolságról — kémlelte a fejedelmi ragadozó minden mozdulatát, mindaddig, míg meg nem érkeztem. Leggyakrabban a nyomok valamelyik sásos sűrűbe vezettek, hova persze nem lehetett volna követni. Ilyenkor hajtással, esetleg — ha a sásos száraz volt — az ilyen sűrűség fölgyűjtésével próbáltuk az abban rejtőzőket puskám vége elé terelni.

Ha egy-egy ilyen hajtás jól sikerült, egy-

két fazék «pombe»-t (bennszülöttek söre) kapott a karaván áldomásul, a nyomozók derék baksist és — mire sokáig büszkéek voltak — az egész karaván előtt kijelenttem ilyenkor, hogy «ewe manamume kabisha» (egész férfi vagy), minél nagyobb dícséret ott el sem képzelhető...

Miután nyomozóim a kellő utasításokkal ellátva, neki indultak a kitűzött iránynak, én embereimhez siettem, kik egy, két nap előtt lőtt hatalmas javor antilopbika bőrét faragták vékonyra. Laikus nem is tudja fölfogni, hogy milyen óriási munka a vadonság belsejében egy ilyen 1000 kg.-ot kitevő óriás bőrének kidolgozása, hogy az majd egy múzeumi gyűjteménytárban egy ügyes praeparátor művészi keze által életre kelhessen. Ez időben embereimet már jól begyakoroltattam az ilyen munkákban, s így nem sokáig időztem náluk, hanem kiadtam a szükségesnek vélt utasításokkal a bőr konzerválásához szükséges timsó és só-keveréket, arzén-olajat és az egész munkát karavánvezetőm — ki fő praeparátorom is volt — valamint egyik fegyverhordozóm felügyeletével embereimre bízam. Magam, meg a másik fegyverhordozóm és egy értelmesebb teherhordó kíséretében nyomozóimtól ellentétes irányban próbáltam szerencsét.

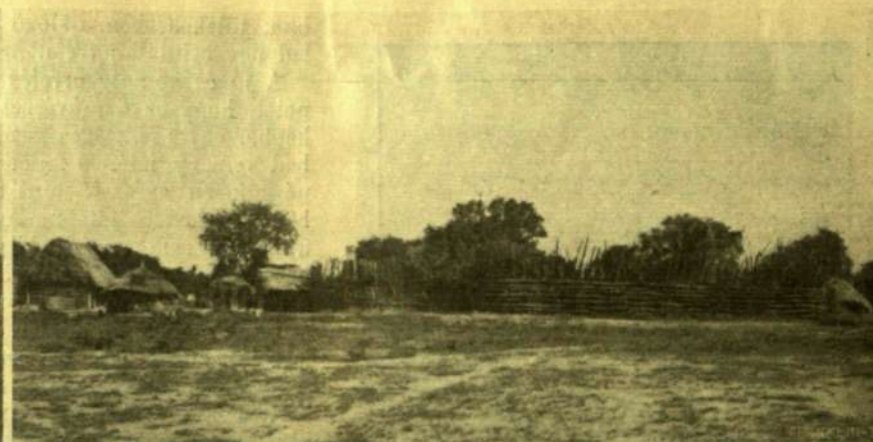
Mikor elindultunk volt, akkor már kibukant a nap, elhallatszott az utolsó oroszlán-ordítás is és az éjjeli vadak legnagyobb része már fölkereste volt rejtekhelyét. Csak itt-ott lehetett látni egy-egy telezabált sakál-párt eloldalogni a gazella-csapatok között. Azok a csinos állatok ügyet sem vetettek rájuk, jól tudták, hogy ilyen éhenkorász nép nem sok kárt tehet bennök. A néhány nap előtt föl-égetett steppe az utóbbi évszázék következtében gyönyörű zöld színt öltött, s az alig kisarjadzott fűvön óriási vadtömegeket lehetett látni minden felé.

Mig mi így nyomokra, keselyük koválygására figyelve baktatunk, az előttem lépdegő fegyverhordozómat egy mérges morgás torpantotta meg egy pillanatra. A másik pillanatra már bukfenecet vágva elterült fegyverhordozóm, ijedelmének oka egy cibet-hyaena, mely a lába-előtti oduból ugrott ki. Ez a ritka állat különben teljesen ártalmatlan természetű, fogazata elkorcsosult, s így leginkább csak rovarokkal él. Kár, hogy golyóm teljesen szétroncsolta koponyáját. Mig így sajnálkozom e ritka példány tönkrelövésén, a másik oduból kipattan a párja. Most már pontosan el-éveztem, nehogy ennek a fejét is elvigye golyóm, mit el is értem, mert az utána küldött két golyóm csak Ruvána-steppe testén ütött lyukat.

A lelőtt cibet-hyaenát embereimmel visszaküldtem a «camp»-be, hogy mentsek meg ha lehet gyűjteményem számára. Most tehát csak magamban ballagtam egy időszakos folyócska parti dzsungelje mellett, abban a reményben, hátha egy borjas rhinoceros-mama nyomára akadok. Arra ugyan nem akadtam, de újabb és újabb megfigyelések egyre távolabb esáltak el a «camp»-tól, úgy, hogy csak délfelé jutott eszembe, hogy nekem haza is kell térnem, hogy a praeparálási munkát befejezhessem.

KELET-AFRIKAI ERDŐ (ELŐL EGY JELEGGZETES EUFORBIA).

TANYÁM («CAMP»-EM) A RUVANA STEPPÉN.

Gyors léptekkel igyekeztem — most már torony irányt — «camp»-em felé. Időközben valami furesa hang ütötte meg fületem, mintha valami állatot fojtogatna valami ragadozó. A hang irányába irányítottam látcsővem és hosszabb keresés után az egyik fegyverhordozómat pillantottam meg. Most már tudtam, hogy mi volt az a furesa hang. Ugyanis előző napokban fegyverhordozóm loantilop szarvából készített magának egy jelző-trombitát (előzőleg lantszarvú antilop szarvaiból) készültet használták) és ennek a hangját ismertem úgy félre. Gyorsan emberem felé futottam, mert utasításom szerint csak akkor volt szabad engem kürtszóval a táborba hívni, ha oroszlánról vagy valami nagyobb dologról volt szó. Tehát emberem oroszlánokra akadt! Ugy is volt. A kiküldött két nyomozó fölvette az oroszlánok nyomát, de azok beváltak egy magas fűvel borított helyre, honnét azonban nem váltottak ki.

Gyorsan a «camp»-ünkbe siettem, hol hamarosan megebédeltem, miközben nyomozómat újra kihallgattam nyomozása eredménye felől.

Mivel a «camp»-ben minden emberre szükség volt, csak két nyomozómmal indulhattam az oroszlánok fölkeresésére. Az egyik nyomozóm, most — szokásom ellenére — fizköval fölött sörétes puskámat vitte utánam. Nem szép, de hasznos dolog az a magas fűben a támadó oroszlánl szemben. Hála! nem került még rája a sor.

A nyomot fölve csakhamar elértük azt a helyet, hol az oroszlánok beváltak a magas fűvesbe. Itt mindennél még magas volt a fű; a steppe-tüzek itt nem kaptak még anyagot, mert a talaj mocsaras és a fű még zöld volt. Ezt a területet, melynek közepén, hol legnagyobb volt a fű, feküdtek el minden valószínűség szerint az oroszlánok, körüljárva kivezető nyomokat nem találtunk. Tehát benne vannak. No most, hogy kell őket kizajgatni?! A váltójukkal ellentétes oldalon egy félig száraz mimosza tengődött. Ennek a tövises koronájára fedeztettem mellett fölkapaszkodott az én ügyes nyomozóm Sindáno, kinél egy-két hónap mulva egy borzalmas betegség, a lepra jeleit vettem észre és kit ennek következtében

el is kellett szolgálatomból bocsájtani. Miután Sindáno a fán elhelyezkedett, én egy nagy kört leírva előltem az oroszlánok váltóját. Hátam mögött másodkaraván vezetőm és nyomozóm Pandasáro állott a sörétes puskával, előttünk egy-két ujnyi vékony, embermagas mimozafáska nyújtott valamelyes fedezetet, persze ennek semmi értéke sem volt komoly támadás esetén.

Sindáno intésemmre a rongyaiba szédett kövekkel bombáznai kezdte az oroszlános helysáros közepét, miközben persze talán saját maga bátorítására — hangos szóval szidta az előbúvni nem akaró gyáva oroszlánok minden nemzetségét. Végre egyik dobás úgy látszik nagyon közeljárt az oroszlán hölgyhöz, talán érintette is őt, mert hangos morgással kiugrott egy szép vén nőstény. Hogy-hogynem az utána küldött első golyóm célt tévesztett, s mikor egy villámgyors ismétléssel egy új töltény szaladt a Manlicher-Schvonnauer csövébe, jobbról is, balról is egy-egy him oroszlán feje bukkan föl a magas fűből és bambán bámult felém. A nőstény oroszlán a legrosszabb ellenfél! Tehát neki szólt a második lövés, mely pompásan talált. Hallottam a fölördítését, s csakhamar a halálhörgését. Ebben a pillanatban már a nagyobbik him-oroszlán fejét vettem észre — csodálatos gyorsan működik ilyenkor kezünkben az ismételő mechanizmus — de lövésemre nem esik össze, hanem rémesen morgva, fület hátra hajtva vadul rohan felém.

Mint utóbb kiderült, az első lövésemmel oroszlánom abban a pillanatban, mikor a «gyorsított» ravaszt megérintettem, egy kissé fölkapta a fejét, s így golyóm az állat surolta. Második golyóm megállította rohanását és a harmadik — már szinte kegyelemlovés — közvetlen közelemben végzett vele.

A harmadik, — egy majdnem sörénytelen him — a melyik a nagyobbik himre leadott lövésekre egy kis távolságra elszaladt, most érthetetlen módon nekünk fordult és gonoszul támadott. «Piga, bana, piga» (lőj, uram, lőj) remegő emberem hátam mögött, de akkor már szól is a puská, a támadóm megtorpan, de aztán csak rohan felém, míg második golyóm nyakszirten találja s nyomban végez vele. Ekkor már alig volt tölem hat lépésnyire.

A nyitott szájjal felém rohanó oroszlánnak az első lövésem a bal felső tépő fogát — agyarnak is nevezhetném bátran — érte és zúzta szét.

Hátra pillantok — még hörög mind a három — emberemre, ki félelemtől remegve, fakó arczeval, kitárgult pupillákkal bálmul felém. Soha életemben nem láttam egy emberi arczon a félelmet oly drasztikusan kiülni, mint ekkor emberemén! De mikor a hörögés elhalt, Pandasáro csakhamar visszanyeri színtét és nevetve nyújtotta felém a kezét, mit most — kivételesen — meg is szorítottam, s aztán Sindánóért mentünk, ki már ekkor le is kapaszkodott a fáról.

Mig Pandasáro a «camp»-be szaladt embereim és a fényképezőgépet, Sindáno már számtalanszor elmondotta és mutatta be nagy élénkséggel a történeteket.

Ő biztos, bár szörnyen kényelmetlen páholyából jól látta az egész dolgot. Olyan látvány, minőben kevés embernek volt része!

Nemsokára megjöttek nagy ujjongással embereim is. Mielőtt az oroszlánok bőrét lefejtették volna, gyorsan összehúztuk e ritka vadászzsákmányt, s bár egy pillanatra talán elfogott egy parányi szánalomérzés, mégis büszkén állottam a fotografáló masina elé, mert hiába, három oroszlánt egy perc alatt még nem igen lőtt vadászember...

Az oroszlánbőrök praeparálásával foglalkoztunk másnap, így csak késő délután mentem az oroszlánok kadáverjeihez.

A messzebb álló fákon bután gubbasztottak a telezabált keselyük és marabuk száza. A három kadáver helye egy szérűnyi területen mintegy föl volt szántva a viaskodó keselyűhad után és a három oroszlán kadáverjéből nem volt egy csafatnyi hús, csak a szerte-széjjel húzott nagyobb esontok voltak meg. Ez undorítóan csunya kép kellemetlenül, leverően hatott rám és gondolatban visszavezetett az emberi társadalomba, hol egy apró, kicsi érdekért, vajmi gyakran fölládozzák jötevőjüket azok, kik előzőleg a cserben hagyott kegyéből eltek.

Igy itt is! A steppe e szárnyas sirásói hányszor falatoztak e három lelőtt állatkirály fejedelmi asztalának maradványaiból?!

FEHÉRSZAKÁLLÚ ONU.

EGYIK LEGSZEBB GAZELLA PÁRTA (GAZELLA ROBERTSI).

1. GONOSZUL TÁMADÓ HÍM OROSZLÁN, MELYET 1910 AUGUSZTUS 10-ÉN LÖTTEM, HÁTTERBEN SZANSZEVIÁRS BOZÓT. — 2. A RUVANA SZÁRAZ MEDRE.

FARAGÓ GÉZA PLAKÁTJA.

AZ UTCZA KÉPES KÖNYVE.

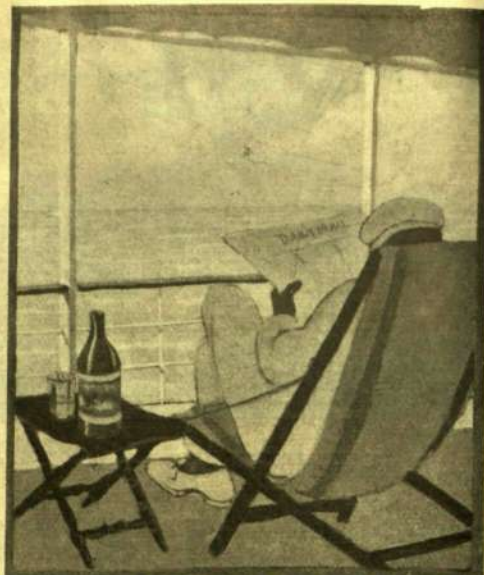
A nagyvárosi utca rohanó zsvájában némelyik utcásarkon kezdünk beleütközni a művészetbe. Szinte tegnaptól-mára, estéről-reggelre kelve lepte meg ezzel az ajándékkal bennünket a hirdetésragasztók. Egy kis színörömmel az utcafalainkon, egy pár élénk, tüzes folttal a hirdetés szövegét, nyájas, kedves női fejjel, melyek elviselhető teszik a sötétport és az amerikai cipőt, pirosajkú szerecsenfiúkkal, a kik kibékítenek azzal a gondolattal, hogy nincsen más szépítő-szer a világon, mint az Iksia gyöngye. És lovonülő felolvasókkal és tojásból kikélt pinczériúkkal és férgere lövöldöző esendőrökkel, sok bolondsággal, jókedvvel, esinnadrattával. Az utcafalain színjáték fejlődik, mely ezuttal csakugyan a színek fordulnak fel mellett és azt mondják: új trükkjei a merkantilizmusnak. Az egyik izzólámpagyár le akarja főzni a másikat, az egyik levélpapírbolt újfajta gyártmányát akarja kelendőbbé tenni, egy likörgyárosnak mi köze Böcklinhez? És nekem mi közöm az egészhez? Így a mindig epések és már korán reggel sietők. De a nyugodt és kissé szemlélődő kedélyek meg-megállnak egy percére és örülnek neki. Örülnek, hogy egy pár meleg szín pattan szót a ködben és füstben, örülnek, hogy egy eleven mozgókép berreg el előttük, hogy egy új szín-darab hőse revolvért szegez a mellüknek, ha meg nem veszik a Stella-vixelőkét, örülnek, mert minek azon boszankodni, hogy a lármá-

ban, tülekedésben, öklöző harezban végig szalad egy csintalan tréfa.

A jó és komoly érvelés úgy nézi ezt a tünetet, hogy ez a művészet bevonult az utcák képbe, egy egészséges gazdasági tünet. A szabad verseny izléses fejlődése. Mi inkább úgy nézzük az egészet, mint a természetnek egy böles és kedves jótéteményét, mely a modern utcákon sem engedi kivészni a színeket. A nagyvárosi amerikai fejlődése elsikkasztotta a régi házak finom körvonalait, a régi téglák és tetők mohos színeit, a csöndes fák silhouettjeit és a természet ezt sem tűri, hanem új szépségzerveket növeszt helyettük. Az utcakerítés is vedlik, mint a nyulak, meg az énekes madarak, a csupasz falnak is megvannak a maga élettörvényei.

Egy régi szerv eltűnt s jött helyette egy másik. Valljuk meg, hogy ez az új nem olyan jó, mint a régi, de ez is valami. Valaha nem így kellett, egy fölrobbanó ötlettel, egy tréfás petárdával feltartóztatni a siető embert, mert a régi ember nem sietett. S nem így kellett pillanatfényképekkel, gyorsvázlatokkal színese tenni az utcát, mert az utca maga volt színes. Az utca mozgott, az utca énekelt, az utca maskarát csapott. Ha hinni lehet a régi metszetkabinettek gyűjteményeinek, akkor a régi csodakenesöknek, varangyosbékából főtt leveknek, álmoskönyveknek és kutyahecszeknek még színesebb plakátokra volt szükségük, mint a maiaknak. Eleven plakátokra. A hirdetés nem ragasztották fel a falra, hanem végigjártatták a gyárosok és a segítők. A kenőcs-gyáros énekelt, a kuruzsló tüzet rakott és kotyvasztott, az álmoskönyves tüket szúrta a hátába és a heczmester sétakörútra ment a művész-személyzettel. Nem az utcának csináltak színjátékot, hanem az utca maga csinálta. Mi maradt meg mindebből a fűrgő reklámból, mely valaha élt, lélezett, szépséget és lármát csinált? Egy pár szóvá merevedett film Shakespeare-színművekben. Egy-egy szomorú és erőltetve mulató olasz vagy spanyol utcai holtos. Mandolások, limonádások, plánetahúzó, verklisek. Szegény, bamba kis cseledek mulatói. Néha egy elnyűtt komédiáscsapat, lóháton, czintányérokkel, kifestett lenhajú nővel, a mint fáradtan vonulnak fel kisvárosi utcákon trikóikban. Egy régi nagy színorgiának utolsó rongyai, egy évezredes utcai királyságnak elszelelt bolondjai.

Am a természet sem tűri meg az erőszakot. Az emberi ösztönök mélyén ott van a vágy komédiák után, utcai nevetés után, vigasságok után. Ha nincs bördudás, van zongoraverklis, ha nincs tamburás, czintányéros, guzliczáros felvonulás, hát vannak jólelkű és félszemű öreg hárfások, négy filléért új nótákat árulók. A romantika nem halt meg az utcán sem, csak megfakult. Es milyen jók a kis duodec német fejedelmek, hogy minden garnizonban van egy katonabanda és van egy kis királyi palota, előtte egy négyszögű térrel. S ott min-

BORSZEKI-BORVIZ
BUDAPESTI ICAZATOSAC
VI.TERÉZ-KÖRÜT 22. TELEFON 162-84.

VOITH PLAKÁTJA, MELY AZ IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT PÁLYÁZATÁN ELSŐ DÍJÁT NYERT.

den délben pont tizenkettőkor örváltás folyik, a melyet cigánykerék módjára kísérnek az inasgyerekek és ábrándozva hallgatnak a masamódlányok. Milyen nagy jótétemény ez a dolgozó és siető embereknek, a kiknek egy erős akcentust jelent ez az életük ritmusában, egy nemét a pihenésnek, a legjobb apéritif-t a déleledtől. A mit ez a zene nyelvén jelent a kedélynek, azt jelenti a friss plakát a szemnek. Virgoncságot, a vérnek gyorsabb pezsgését, mely megnöveszti az életkedvet. Az is nyilvánvaló, hogy ennek a művészetnek abban a városban kellett megszületnie, mely mindeddig legötletesebb volt az életörömei kitalálásában. Páris a modern plakátművészet szülővárosa, a hetvenes évekre esik a születés időpontja és Chéret az apja. A francia grafika pompás leleménye s a francia élet pezsgő könnyűsége kellett hozzá, hogy az utcafalra kerüljenek azok a karesű, lengő, színes fodrokban hullámzó nők, a kik eddig csak a Montmartre barjaiban terjesztették az életkedvet. A technikát, a nagy töretlen színelvontatást a köré, maga a művész végezte s az egyszerre mássá tette a plakátot, mint a mi addig volt. Megérzett rajta a művészi kéz bizottsága, a színeknek japán metszeteken eslelt merész-sége. Nem elhatárolt, körülzárt, befejezett képek kerültek a falra, hanem nagy, színes vázlatok, mintha egy tréfás bűvész egy pár ecsetvonással vetette volna oda s a papiros mohó szomjúsággal itta volna fel a színeket. Ezek a szépséges, libbenő nők, a színek tüzijátéká-

EDVÁRD PENFIELD PLAKÁTJA.

LÉANDRE PLAKÁTJA YVETTE GUILBERT ELŐADÁSÁRA.

STEINLEN PLAKÁTJA.

ban égő Loie Fuller, az utcasarkok e táncosnői pompásan illettek ahhoz a nagy grafikai fellendüléshez, mely a nyolcvanas években az egész francia sokszorosító-művészetet új életre kelté. Testvérei ők a Toulouse-Lautrec fáradt éjszakai madarainak, a Steinlen külvárosi csavargóinak, a Léandre kegyetlen tollal rajzolt pohos burzsoáinak s annak az egész abszinth-mámoros költészetnek, mely szótárakat énekelt a bűnről. Az ő országuk az utcafal, a verses könyv, az élelzap, a mulatóhely falára feszített vászon, — egy egész festett világnak ők a bajzozói.

A francia plakát uralmát azonban hamarosan felváltotta az angol-amerikai irányzat. A Montmartre éjszakáinak láza elmúlt a világról. A knock-aboutok humorára emlékeztető nagy, széles foltok kerültek a falra: Barnumnak, a húsvéves-koczkának, a csokoládének vaskosabb humorra van szüksége, mint a puderek vagy a likörnek. S ehhez Dudley, Hardy, Bernard, Partridge, Studd, Dearmer mind jól értenek. Az angol szellem nem raffinált, az angol plakát nem értelmes. Három színfolttal bekiáltja a világba, röviden, határozottan, szinte a járóléltől mellbevágó módon, hogy «Smith mustárja a legjobb». Ehhez nem kell bő magyarázat, csak egy nagy üveg mustár, néhány világító nagy szó és egy gyermek, a ki hátraesik a mustár jóságától. Mert ilyen az angol lélek. Am tud olykor különös is lenni, elshantatja a mese alakjait is: a bálterem lépcsőin felsiető Hamupipóké, a Yorick koponyájához szóló Hamletet, az arczok néha úgy hatnak, mint nagy, fekete silhouettek a fehér lapon, a figurák néha olyanok, mintha gyermekek szögletes keze vágta volna ki színes papirosból. S néha

egy perverz vonaljáték csinál muzsikát Aubrey Beardsley szeszélyes fehér-fekete síkjain, néha úgy érezzük, mintha egy álomvilág mezőit, virágait, édes gyermekei fogódzának össze a Mc. Nair és Margerit Macdonald glasgowi plakátjain. Szinte azt lehetne hinni, hogy ez az izmos, túlerős, protestáns faj, melyet hite és józansága az okoskodó életre kényszerít, egy-egy plakát, egy cziráda, egy könyvillusztáció vonalába szorítja bele olykor képelete álmait. De a hol ipari és művészi vetélkedésről van szó, ott a németek sem hagyják magokat. Talán tíz-tizenkét éve, hogy egy müncheni művész Erns Neumann az első ilyen mű kiállítását rendezte Münchenben s azóta a német plakátművészet vezet világszerte és a müncheni utca-kép nyújtja a legművészebb változatosságot. Nagyszerű rajztudás, pompás díszítőérzék. Simplicissimus-szellem és a francia rokokó elegáns hagyományai — kitiűnő egységbe folynak itt össze. Heine, Bruno Paul, Hohlwein plakátjai teremtették meg azt a stílust, melynek nagyvárosias ritmusa tovább lendül Gipkens, Ehmecke, Klinger és annyi más kitiűnő grafikus vonalában. Minden felvetett tárgyból, személyből, figurából szinte kiszívják a lényegest, a nadrágból a csikokat, a fauteniből a virágos huzatot, az olvasó asszonyból a világító arczélet és a szőke hajfonatot s az egészet könnyedén behelyezik egy halk, finom keretbe. E törekvéseken megérzik, hogy a művészek nemesak rideg üzleti számítással fogtak munkájukhoz. Megérezni, hogy izgatta őket: a sik, mint külön feladat,

az utca, mint az ő művészetük sugallója, a kő, melyen el kell kenniök a festék-masszát, a hatás, mely belevetődik millió ember lelkébe. És végül az az érzés is, mely oly nagyban benne van a mai német iparművészet érzésvilágában, hogy nekik tudatosan kell nevelniök az egész társadalom izlését.

Egy kis hit és sok őszinte vallomás nyilatkozik meg ezeken az oszlopokon. Mintha egy csöndes líra is elshanna előttünk. Egy új nemzedék vágyai vannak benne megrögzítve, mely a napi, efemer-életben is valami el nem múltó keres, mely megértette egy új korszellemet materiális, nyers ösztöneit, de körül akarja övezni ezt is művészetével. Egy francia írónak Paul Adamnak elmejében villant meg először az a furesának tetsző gondolat, hogy miért nem írják fel a nagy költők, nagy bölcssek egy-egy szavát, mondatát idézetül az utcák falára, hogy költői gyönyört, okosságot, vagy megnyugvást hirdessenek milliók számára. A kérdés csak első hallásra tetszik furesának, de jobban megfontolva, nagyon természetes. A költészet e vulgarizálására nem is a költőknek van szükségük, hanem az emberiségnek, a melyet léte nagy kérdései miatt a lélek legfinomabb szenzációit kénytelen nélkülözni. És ezért hihető, hogy — a mitől az évszázadok bolond józansággal megfosztották — az utca költői és vándor-bölcssei egyszerre csak újra megjelennek az utca-falán. A merkantilizmus bérelt falán. A cégtulajdonos mellé már felkapaszkodott a művész, talán egy csöppnyi rést tud még ott ütni magának a költő is. Mert csak akkor lesz majd teljes a modern nagyvárosi utca képeskönyve, a nagy gyermekek e sivár gyermekkertjének egyetlen művészi játékszere.

Nádai Pál.

VICTOR MOUCHA PLAKÁTJA.

STEINLEN PLAKÁTJA.

DUDLEY HARDY PLAKÁTJA.

TOULOUSE-LAUTREC PLAKÁTJA.

XVI. SZÁZADI NÉMET VÁNDORMUZSIKUSOK AZ UTCÁN.

PÁLFFY JÁNOS GRÓF KÉPGYŰJTEMÉNYE.

IRTA DR. TÉREY GÁBOR.

III. ÚJABBKORI MŰVÉSZEK.

Újabb művésztől negyvennyolc festményt és kilencz rajtot találunk a Pálffy-féle gyűjteményben. Szándékosan beszélünk újabb s nem modern művészekről, mert e képek javarésze a XIX. század közepe tájáról (1840-es évektől kezdve) valók. Ismeretes, hogy az akkori festészet mily területen mozgott. Pálffy gróf saját ízlése szerint vásárolt és nem favorizálta egy bizonyos nemzet termékeit. Az országnak hagyományozott gyűjteményében találunk festményeket Hollandiából, Belgiumból, Németországból, Ausztriából, Svájcban, Lengyelországból, Oroszországból, Franciaországból, sőt Amerikából is, — míg Magyarországot csupán Eisenhut Ferencz egy tanulmányfeje képviseli. E képek javarésze genre- és tájkép. Kivételek csupán a történelmi tárgyú képek, s az ismert francia generális, Eugène Cavaignac arcképe, Gabriel Lepaulle-től (1848).

Az elmúlt század belga festészete, melyet a brüsszeli modern képtárban tanulmányozhatunk legkimerítőbben, egypár jellemző alkotással van képviselve a Pálffy-féle gyűjteményben. Ide tartozik például F. de Braeckelaer képe: «Mulatozás a vendéglő előtt», mely főfogásában kissé Molenaer-re emlékeztet. A belga genre-festők közül valók a Stevens testvérek is. Alfred Stevens a jelentékenyebb, kinek műveit igen nagyra becsülik. Múzeumunkban már eddig is pompásan volt képviselve a «Hárfázó nő» című festményével. A Pálffy-gyűjteményben egy igen szép képét találjuk, «A fővény»-t, mely tónusában kissé komor; fivéré, Joseph Stevenst pedig egy igen kedves állatidillt ábrázoló festmény képviseli.

Egy másik belgától (történelmi genre-festő) való «A végrendelet» és «IX. Károly lelkiismeretfurdalásai», — a híres állatfestőtől, Eugène Verboeckhoven-től pedig: «Juhok a mezőn» és «Juhok az istállóban.»

Aszomszédos Hollandiát Vershuur, Bisschop, Israels és Mauve képviselik. Ezek között legelőször Joseph Israels képe tűnik föl, «A katwyk-i árvalányok». Bájos, hollandus leányok ülnek egy asztal mellett és varrással foglalkoznak. Az alacsony szobát egy tágas ablak világítja meg, melyen át az öreg házak piros tetejére láthatni. E kép az 1886. évi párisi szalonban és a rákövetkező évben a párisi világiállításon volt kiállítva, s nagy tetszést aratott. Múzeumunkban van egy Israels-kép,

GRÓF PÁLFFY JÁNOS. — Bronz festmény.

mely a művész legértettebb művészetét képviseli, míg a Pálffy-féle kép a művész fiatalabb korából való. Antony Mauve festménye «Tájkép tehennel», teljes magaslatán mutatja be a művész tehetségét. Az egyszerű téma mély bensőséggel van ábrázolva, s a tájképi rész föltárja a néző előtt a művész szép hazájának buja mezőit.

Németország történelmi festészetét Piloty nagy képe (mely már a Nemzeti Múzeumból ismeretes) «Nero Róma romjain», képviseli. A művész e kép kompozícióját 1858-ban Firenzében készítette, s két évvel később Münchenben fejezte be az óriás méretű festményt. Ezt a képet együtt állítjuk ki a többi Pálffy-féle képpel, hogy a nagy adományozó valamennyi

ajándéka együttes kiállításban jusson a közönség elé. Piloty képe mellett láthatjuk tanítványának, Franz von Lenbach-nak legkiválóbb ifjúkori művét: «A római Titus-diadalív»-et. Lenbach e képét egy Pilotyval együtt tett olaszországi utazása alatt kezdte festeni, s 1860-ban Münchenben fejezte be, miután a festményen látható suhancokról vázlatot készített Aresingben (München mellett). A «Titus-diadalív» festői értéke főképpen a lejtőn heverő, napsütötte suhancok ábrázolásában rejlik, mely részlet a müncheni Schack-féle képtár «Pásztor fiú»-jára emlékeztet (szintén 1860-ból). Itáliába vezet a gyűjteménynek még két képe, melyek ha nem is felelnek meg teljesen mai ízlésünknek, érdekesek, mert a gróf megrendelésére készültek. E két pendant-kép: — «A doge temetése» (esti hangulat) és az «Éjjeli gondolkodás a Canale Grande bejáratánál», — az akkoriban nagyon kedvelt német festő Bernhard Stange munkája (1864-ből és 1865-ből).

A gyűjtemény négy képe bizonyítja, hogy Pálffy gróf igen nagyra becsülte id. Edward Schleichet, a müncheni tájképfestőt. Friedrich Voltz «Itató» és Heinrich von Zügel «Borjüvetés» című képe is azt mutatja, hogy a gróf a festészetnek ezt az irányát igen kedvelte, épp úgy, mint a svajci Gustave Castan tájképeit. Castan Alexander Calame tanítványa volt és Párizsban dolgozott Corot és Rousseau hatása alatt.

A Pálffy-gyűjtemény újabb festményeinek legértékesebb darabjait kétségtelenül a francziák között találjuk. Múzeumunkban a francia festészet igen szegényesen van képviselve, s épp ezért a Pálffy-gyűjtemény francziái ránk nézve tekintélyes gyarapodást jelentenek. Thomas Couture itt nem nagyszerű figurális kompozícióval tűnik ki, mint a Louvre-beli képén («Les romains de la Décadence», melyet «a napoleoni idők megsejtett párizsi orgiájá»-nak is neveztek), hanem mint finom tájképfestő. E képe Villiers-le-Bel-i kastélyának kertjét ábrázolja; a kertben egy férfit látunk, a ki madárfogással foglalkozik. A kép hasonlít a művész drezdai képéhez. — A fontainebleau-i iskola egyik főképviseletétől, Charles Daubigny-től három elsőrangú képet találunk a gyűjteményben, s nem könnyű eldönteni, melyiknek nyújtunk a pálmát, a «Holdkelté»-nek, az «Oise és a Szajna folyók találkozásá»-nak, avagy a «Folyópart»-nak? — Pompásan van képviselve Constantin Troyon is két képpel. A művész valóban «az

Charles Daubigny: Az Oise és Szajna folyók találkozásá.

örök lapidáris festője». «Hazatérés közelgő vihar előtt» című képén valami «őserejű monumentális erő rejlik a nehéz fekete felhőkben.

Egészen más világba vezet bennünket Arthur Grottger kilencz rajza. Ez a lengyel történelmi festő és rajzoló négy ciklikus képsorozat alkotott a legutóbbi lengyel fölkelés illusztrálásául; e sorozatok: «Warszava», «Polonia», «Lituania» és «A háború.» A Polonia-ciklust

a bécsi képzőművészeti akadémia évi kiállításán állította ki a művész, innen azonban forradalmi tartalma miatt a hatóság eltávolította. Pálffy gróf az 1860-as években vásárolta meg e sorozatot, s ettől kezdve anyagi támogatásban részesítette a művészt, a kivel Itáliában és Franciaországban nagyobb utazást is tett. 1867. decz. 13-án érte utól a halál a fiatal (harmincz éves), nagytalentedű művészt Amélie-les-Bains-ben. — Mint tiszta művészi törekvések nagy pártfogója jelenik itt meg Pálffy gróf,

kinek életnagyságú arcképét rendkívül találóan festette meg Wenzel von Brozik. A gróf kedvencz művészeinek, Grottgernek művei közelében, régi és újabb művészek festményei között állítottuk föl a nagy adományozó portraiját, melyet Balló Ede kitünően másolt Brozik képe után. Gyűjteménye középpontjában, mint a nagylelkűség ragyogó példája világít Pálffy János gróf a jövőbe nemzedékek elé, a kik örökre halásák lesznek a nagyszerű ajándékért, melyet nemzetének hagyományozott.

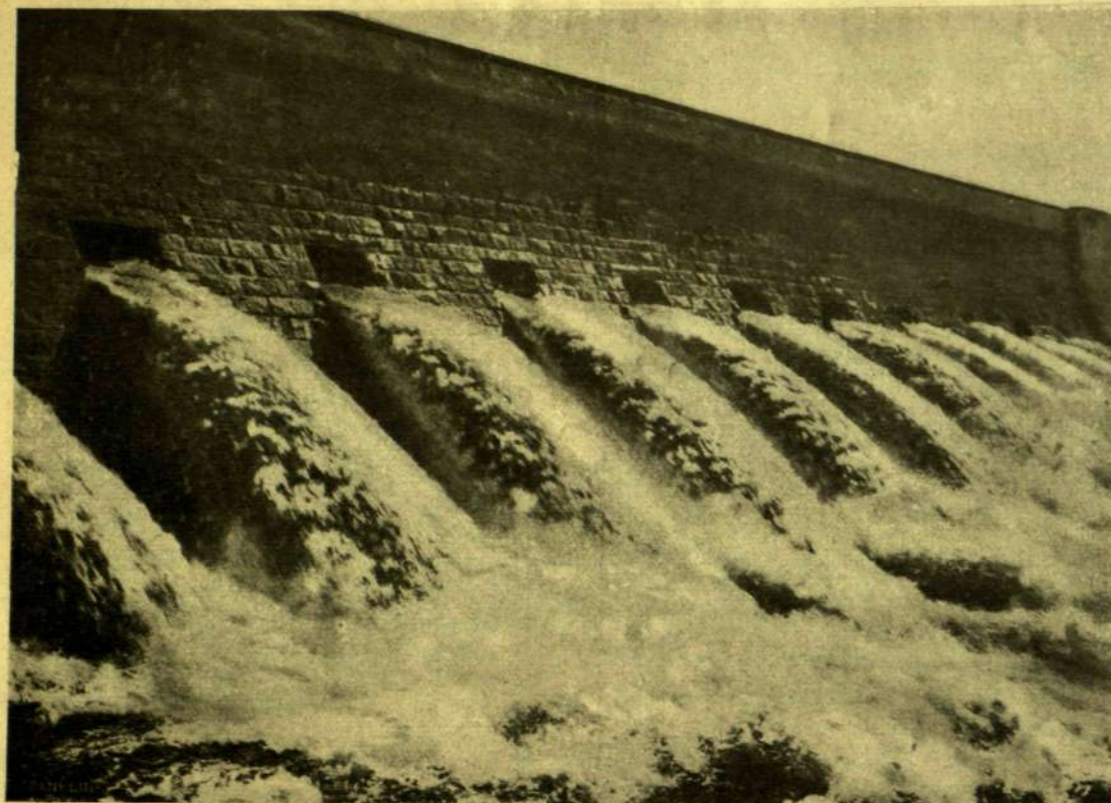
Constantin Troyon: Pásztor-idyll.

Franz von Lenbach: A római Titus-diadalív.

Constantin Troyon: Hazatérés közelgő vihar előtt.

AZ ASSZUÁNI ÚJ VIZTARTÓ GÁT A NILUSON. (80 nyíláson zuhog át a víz.)

AZ ASSZUÁNI VIZTARTÓ-GÁT.

Feltűnés nélkül, óvatosan elkerülve a rek-lámizú zajt, adták át rendeltetésének a leg-újabb kor egyik méltó remekművét: az asszu-áni viztartó gátat. Ez a mű százezreknek fogja felszárítani a könnyeit; kenyeret, megél-hetést biztosít és egy jövőendő nemzedék va-gyosodásának lesz igazi alapköve. Jelentő-ségét, óriási horderejét csak úgy, egyszeri lé-lekzetvételre nem lehet érdeme szerint méltatni. Nem hangzatos szövegek és színes sza-vegyszerű megértésére, hanem tényeket, adatokat és helyzeteket csoportosítani az olvasó szeméi előtt, hogy azokból ismerje meg a szürkén hangzó asszuáni viztartó-gát történelmet csináló nagy fontosságát.

Ismeretes, hogy Egyiptomban már az ősi időkben kiváló szerepet játszott a Nilus folyam áradása. A hol és a merre bőséges víz öntötte el a szikkadt szomszjas földet és a visszahúzódó áradás nyomán jóvaló televény iszap képződött, ott csakhamar nagy gyorsasággal zsen-dült neki a termés, a nép szükségéi enyhültek, kezdődött a jólét. Megteltek a gabonarakarék, élénkebb lett a forgalom és az ó-egyiptomi ember, a kinek alakját ott látjuk a gulák, obelisz-kek, templomoszlopok hatalmas köveibe vésvé, áldólag emelte fel két kezét a Nilus felett, istenitvén őt azért, mert bőséget osztogat. Csak hogy a Nilus áradásai mindig szabálytalanok voltak, óriási területek estek a jótékony áradás határain kívül, a kik tehát ilyen, áradásmentes vidékre szorultak, azoknak sorsa egyértelmű volt a megtestesült nyomorral. A ki csak tehette, közel fértözött a Nilus azon vi-dékéhez, a hol rendszeren bekövetkezik az áradás. Ilyen vidéken fejlődött a jólét, a hata-lom, vagyosodtak az emberek, ellenben azok, a kik innen kiszorultak, vagy a kiket a rab-szolgasors terméketlen, mostoha vidékre szám-üzött, évezredekken keresztül nyomorult sor-ban tengődtek, származtak tovább nemzedékről nemzedékre. Ezek a ma is ismert felláh-k, Egyiptom páriái, a kik rég elfelejtették a mo-solyt, a jó kedélyt és sóhajok között sóhajokra születtek. Most pedig évezredek mulva elkö-vetkezik a felláh-k rónáin a megváltás ideje. Emberek lesznek ők is, a kik örömet fognak élni, dolgozni, sőt néhány évtized mulva talán csak hallomásból fognak tudni egykori nyo-morokról. Az angolok, Egyiptom urai, ugyanis nemcsak a felláh-k, de a saját birodalmi ér-dekeik szempontjából is, már évtizedek előtt belátták annak szükségét, hogy a Nilus ren-geteg vízmennyiségét, de különösen azt a töme-get, a mely az asszuáni (első) vizesésnél torlódik össze s onnan folyik tovább, közeli és távoli vidékek megtermékenyítésére rendszere-

sen felhasználják. A hajdani Faraók és a Pto-lemáioszok már évezredek előtt építettek esa-tornákat, készítették vízduzzasztókat, csak hogy az akkori eszközök ilyen művek létesítésére nem voltak elégségesek. Gulákat, óriási vára-kat, hatalmas palotákat és templomokat a szeges korbácsos hajszolt rabszolgák tízezei tudták építeni, de már az ősi Nilus mentét sem sza-bályozni nem tudták, sem arra nem vállal-kozhattak, hogy a szent folyam vizét úgy és akkor vigyék, hordják szét messze vidékekre, a mikor arra szükség van. Évezredek mulasztá-sait pótolta az angol uralom és minden irigy-kedés nélkül állapotunk meg a csodálatot keltő, áldást fakasztó nagy műnél.

Asszuán (a hajdani Syene) város közelében, az első vizesésnél, a Niluson keresztbe építve áll ma a hatalmas viztartó gát. Vízduzzasztót hid alakjában a Nilus deltájának legdélibb csu-csánál épített ugyan Mougel francia mérnök Mohamed Ali bőkezűségéből. Ez a gát azonban nem felelt meg a czélnak és noha 1890-ben Scott angol mérnök a Mougel építményét tö-kéletesíteni igyekezett, távólról sem lehetett szó arról, hogy ez a duzzasztó a folyam vizét min-dig egyenlő magasságra tartsa. Az a néhány millióeska, a melyet ide építettek be, gyöngé-tökének bizonyult. Sok, sok millióra volt szükség, azoknak segélyével pedig olyan re-mekművet kellett teremteni, hogy százezrek boldogulásában hozza be a befektetett renge-teng töke kamatait.

Az angol kormány elhatározta, hogy az asszu-áni első vizesésnél, Phili alatt, Asszuán város felett a Niluson keresztül hatalmas viztartó gátat emeltesse és nem fukarkodik a befektetendő tökével. A gátépítés alapköltéséit nyolczvan-négy millió koronában irányozták elő. 1899-ben kezdődött a munka és 1912 december 10-én készen állott az óriási viztartó gát. A hossza 1962 méter, magassága 30 méter, szélessége alul 27, felül pedig hét méter volt. 180 át-ereszen bocsátották keresztül a homokot és a sárüledéket, egy óriási zsilipes csatorna pedig a napi közlekedést biztosította. A mikor elkészült a hatalmas gát, akkor vették észre, hogy még így sem tölti be a feladatát. Emelni, szélesíteni kellett, sok helyütt átépítésre volt szükség, úgy, hogy a 84 millió építési költ-séget meg kellett toldani 48 millióval, össze-sen tehát 132 millióba került az asszuáni új viztartó gát!

Most pedig térjünk át az építmény czélfára. Az angol kormányának szándéka, hogy az egyiptomi felláh nyomort orvosolja. Erre a czéla akarja az 500 millió köbméter vízzel állandóan megtelt gátat igénybe venni olykép, hogy bizonyos rendszerességgel fogja a Nilus vizével elárasztani azt a 4800 négyzetkilo-méternyi területet, a melynek feljavítására szol-

gál első sorban a viztartó gát. Ebből a mester-ségesen öntözött területből a kormány a kisgaz-dák igényeinek megfelelő parcellákat hasít ki, oda adja a teljesen szegény egyiptomiaknak egyelőre öt évi haszonbérbe. A haszonbér az első öt évben oly minimális, hogy inkább csak a forma kedvéért való. Ha a haszonbér jól, okszerűen miveli a földet, akkor a kormány a bérföldet az öt év leteltével nemcsak meg-hagyja neki, hanem örökösletbe adja olykép, hogy a föld haszonbérlete átszállhat a bérő örökösre. Lehetetlen már csak a nagyjából felsorolt adatokból meg nem állapítanunk, hogy minő kiváló szociálpolitikai jelentőségű az asszuáni viztartó gát. Ha képletesen akarnánk beszélni, azt kellene mondanunk, hogy az az ötszáz millió köbméter nilusi víz, a mely a viztartóban felhalmozódik, az idők folyamán, a mint a csatornákon, átereszekken zsilipeken keresztül a szomszjas földre széjjel ömlik, aranyfolyammá válik és jólétet, boldogulást visz azoknak, a kiknek földescekkét fogja ön-tözni. Ez lesz az a folyó, a mely könnyeket szárít fel és a legnyomorultabb felláhnak is juttat annyit, hogy ne gyűljön az életet, ne átkozza a születését. Szaporodni fognak Egyip-tomban azok, a kik a nyomorult, szegény sor-ból kiemelkednek és ugyanolyan arányban las-sankint eltűnik a felláh gondteljes arca, az élet terhétől meggömbölyt háta, elfoglalja helyét, azaz, hogy átalakul a felláh a viszonyokhoz mért jómódú kisgazdává, a ki természetesen örök hálára lekötöztet hiva lesz annak az Angliának, a mely felismerte, méltányolta a felláh nyomort, segítette rajta és megmentett sok százezer lelket önmagának és a hatalmas brit világbirodalomnak. *Balla Károly.*

DÉLI SÉTÁK A FIAMMAL.

Na persze, persze... igazad van!
Még meg se néztük itt e sok csodát
A csillogó nagy kirakataban.

Kis autók fényes rézlámpája
Az üvegen, mint csillag ragyog át,
És mint a nap letűz reája.

Csillognak az ólomhuszárók
És szinte rámnyerit a hintáló...
Veled én is a multban járok!

Játékboldosok ezernyi titkán,
A miktől megszépül a rút való,
Én csak kintől leszköttem s ritkán.

Csak ünnepek ha hoztak olykor,
Pojácat, pettyes sipkával fején
És drága kincs volt a nád-ostor.

De a te néhány gyermekéved
Legyen rózsásabb, mint volt az anyém,
A ki csak kirakataba nézett.

Minden játékbold minden kincset
Én összevásárolnám most neked,
Hogy életed megédesítsék.

Hogy rá se éj mással gondolni,
Hogy játszogass, ameddig csak lehet
És elbűvöljön e sok holmi.

És ne ösmerd meg még az életet!
Balla Ignác.

LEHAJTOTT FEJJEL.

Lehajtott fejjel megyek utánad
Nesztelenül — halkabban, mint az árnyad.

Titkon pillant rád szomorú szemem —
Szemérmesebben nem nézel te sem.

Ajkam lehajtom puha kezédért —
Lágyabban hozzá még virág sem ért.

Bús hangú dallal úgy könyörgök hozzád,
Halkan — minthogyha messzi szellők hoznák.

Elhalón zokog sirásom utánad —
Igazabban érted még nem sirt a bánat.

Nesztelenül — halkabban, mint az árnyad
Lehajtott fejjel — úgy megyek utánad!
Tóth László.

A SZERELEM AZ ÉN BÜNÖM.

Francia regény. (Folytatás)

— Akkor oszoljunk szét — felelt jóindulat-tal a marquis. Willie, ön a kisasszonnyal a cserjésben marad, még két óránk van, míg a szarvasok keresztútján kocsira ülünk. Standi-gate ön velünk jön?

Így egyedül maradtam Closeburnnal. Sem zavarodottam nem akartam látszani, sem bizon-ni benne — mily kellemetlen volt a helyzet! Kis időre, hogy szótlanul megdélünk, rá néztem és ő én rém. Pillantásunk felfogta egymást, mire elpirultam. Elvette magát erre a szó-talanul titkolt jelenetre:

— Igazán nagyszerű volt ez a találás. Né-rans kisasszony.

— Inkább csak szerencsés, a véletlennek több érdeme van benne, mint ügyességemnek. Ritkán sikerül ilyesmi nekem.

Nem felelt. Ujra csend. Aztán váratlanul:
— Mondja Nérans kisasszony, mért oly nyugtalan az arca, ha velem van?

— De...
— Ön nyugtalan és izgatottnak látszik.
— Téved.
— Nem tévedek. Most már tudom, hogy vonzódik hozzám.

— Nem! Isteneimre nem!
— Ne esküdjék! Ezért még nem kell ke-rülnie engemet!

— Nem kerülöm!
— De igenis kerül! Multkor is kikerült a mise után, midőn Winnie oldalán szembekerültem önnek. Magammal vittem a kicsikét, mert azt hittem, hogy így inkább megközelíthetem őnt, de alighogy a fasor végéről észrevett min-ke, elmenekült.

— De...
— Ne tagadja! Kerül, ez bizonyos. És nem is foghatom meg oly gyorsan a kezét, mint most, hogy el ne ránts ekként — nem elég hirtelen, hogy lelkemet reá csokoljam.

Bibor vörös lettem haragomban és reszkettem a méregtől.

— Uram! ez hitvány dolog! már mondtam hogy...

— Oh, mi angolok nem ijedünk meg ily szavaktól. Ha valami érdekes tervet forgatunk fejünkben, szeretünk a végére járni. Ön több mint csinos, ön csábító szép, ön bájos és én bolondul bele fogok szeretni önbé!

Dühöngök magamban, mit feleljek, mit te-gyek? Hagyjam faképnél, durézás kis lány mód-jára? Különbösen is nyomomban fog maradni és a helyzet csak neveltesebb lesz. Leczkétessem meg? De ezsem cserben hágy, nem tudok néki válaszolni.

Folytatja:
— Az arckifejezése oly komoly, oly büszke és én bolondja vagyok az ilyen arckifejezésnek. Kissé riadtan látszik ugyan, de nekem épen ez tetszik. Meg fog mégis érteni, mert akarom, igenis akarom. Egy napon érezni fogja, hogy mégis csak jobb, ha saját házában él, ha sza-

HELTAY FERENCZ, BUDAPEST ÚJ FŐPOLGÁRMESTERE.

bad, ha gazdag, ha szeretik, a helyett, hogy nap-nap után új megpróbáltatások között ker-resse kenyerét a tisztességes szegénység meg-alázkodása útján. Jusszon ez néha az eszébe! Gondolja meg, hogy szeretni és szeretetténi édes dolog, míg az ember fiatal. Igazi szerence lesz, ha megszabadul ettől a rabságtól. Ne lázadozzék, már úgyis megyek. Jobbra tartson, ha el akarja érni a találkozó helyet. Menjen egyedül édesem, nem akarom megkeseríteni meg azzal is, hogy velem együtt jelenjék meg e vipera-nyelvű nők között. De eszedem, hogy meg ne feledkezzék egy pillanatra sem, hogy szeretem, — szeretem!

Nagy léptekkel eltűnt az erdőben. Én meg sirva ültem le egy buczkára és sokáig zokog-tam szegyenemben, de a sértéstől reszkető lel-keket nem nyugtatták meg könnyeim. A nyo-morult! Azt kívánja, hogy szeretője legyen és még oly czinikus, hogy szemembe mondja. Téved, ha azt hiszi, hogy zsebretezem sérté-seit, mindent el fogok mondani lord és lady Surreynek.

Igaz! Az első pillanatban ez volt szándékom. A mint lecsillapodtam, elkezdtem mérlegelni, hogyha elmondanám a dolgot, az volna a felelet, hogy a sértésre nyilván viselkedéssel adtam okot; hogy mit is tehettem, mit is mondhattam, a miért lord Closeburn, ki töt-től-talpig gentleman, ennyire elragadtatta magát. Nekem ugyan mit is hinnének: nem az évek óta szeretett vendéget üznék el, hanem engemet.

Tegyük fel, hogy elhagytam ezt a házat: emlékemhez mindég valami sértő kételkedés fog fűződni és újból nyomorúságra jutok. És Closeburn nem üldözne-e ekkor is tovább? Szegényen és elhagyatva nem volnék-e még inkább a hatalmában?

Lord Closeburn jobban gyűlöllek, mint a mennyire te valaha is szeretnél, és esküszöm neked, hogy nem leszek undok terved áldozata. Milyen szomorúan ért véget e nap! Rosszullét fog el, de hogyan is jöhettek ilyen szavak az ajkára? Ezt szerelemnek nevezni? Isten őrizzen meg az ilyen szerelemtől!

Október 18.
Minden várakozásom ellenére újabban semmi sem történt e közt az ember közt és közöttem. Négy nap óta folyton keresztüldönek útjaink, de ő tetteti magát, mintha sohasem nyilatko-zott volna ilyen gyalázatosan.

Megkísérhettem volna szívemet lord Standi-gate előtt kiönteni, de mégsem vitt rá elhatá-rozásom, mert visszariasztottak azok a szavak, melyeket nekem magamnak kellett volna ki-mondanom. Aztán hiszen mindezek az ango-lok, még a legjobbak is, mintha egoizmus-sal vértetve volnának, mely aczélburokba zárja el szívüket. Valami láthatatlan és kimondhatatlan dolog választja el az én fajomat az övék-től. Minden cselekedetüknek és gondolatuknak

mélyén valami kegyetlenség lappang, melyet idő-ről-időre egy-egy előre nem látott esemény ki-pattant, hogy rémületbe ejtsen. Egy este például, midőn a parlamentben aznap elmondott inter-pelláció felett vitatkoztak, mely az ir kér-désben hangzott el, rémületen hallottam a meg-torlás terveit, melyeket lord Surrey a szegény lázadóok ellen ajánlott, és meg voltam lepetve, hogy az urak közül egy sem mondott ellent, sőt mindnyájan helyeselték a herczegnek.

Ezekkel az angolokkal szemben gondolataim kifejezhetetleneknek tartom, mintha csak valami kerítés választaná el lelkünket egymástól, annyira idegenek nekem. Beszélék a nyelv-ükön, el tudom sajátítani szokásaikat, maguk-viseletét, de a lelkük kisiklik kezemből, nem látok bele rejtejt zúgáikba és e nélkül nem érthetem meg benső életüket.

Vajjon ismerik-e a gyengédséget, ezt a szere-tetnél sokkal enyhébb és kevésbé önző érzel-met? Winnie ártatlanul mindenféle apróságot mesélt el életükből, mely valósággal meghök-kentett. Például: a legtöbb angol nő imádja a csecsemőt és ez a kis erőtlén, tehetetlen göm-bölyded és rózsás húsdarab nagyon a szívük-höz van növe. Szeretik a térdükön tartani, mint valami kedvezet kutyát vagy macskát és érezni lágy testének formáit, és melegét. De a mint a gyermek nőni kezd, mindinkább szűnik iránta az érdeklődésük és szegényke számkivetésébe jut, a gyerekszükhöz, honnét naponta alig hogy egyszer kerül anyja elé.

Winnie, midőn ezt részletesen elmagyarázta, azt is elmondta, hogy miattal egyszer anyja a Rivieran időzött, egy inas hancuzozott egy cseléddel az ő gyerekszükhöz. A leány meg-csúszott s oly erővel zuhant Winnie ágyára, hogy eltörte neki a térdkalcsát. Leesendesít-tették jajgatását és nem sokat törődtek vele tovább, csak midőn egy ijesztő gyulladás mu-takozott, táviratoztak anyjátért.

A herczegnő megjött ugyan, de sohasem tud-hatta meg, hogy valóságban miként is történt a baleset. Winnie is kisebb volt még, semmint-hogy elmagyarázhatta volna. Elég az hozzá, meg az orvos is rosszul kezelte, úgy hogy két évig betegkoosiban, teljes mozdulatlanságban, valóságos martyriumot élt át. Sérült lába seny-vedt és nem fejlődött úgy mint a másik, és ettől keletkezett bizégetése, a mi miatt eleget szenved lelkileg és felénk a társaságban, de viszont oly bájos is miatta.

Október 19.
Végre szemébe mondhattam lord Closeburn-nak megvetésemet. Ma reggel bementem a szalonba, mert azt hittem, hogy Winnie ott találok. Egy ablak mellett lord Closeburn ol-vasott. Észrevéve engem, felkelt és közeledett felém, de én az ajtóban állva maradtam s mi-előtt egy szót is kiejthetett volna, a hogyan megérdemelte, szemébe mondtam neki a ma-gamét.

Goromba lehettem, mert ugyancsak bele-sápadt. Éreztem, hogy nemcsak gnyinos, ha-nem sértő is voltam, de megérdemelte, hogy

VIKTÓRIA LUJZA POROSZ HERCEGNŐ, A NÉMET CSÁSZÁR LEÁNYA.

ERNŐ ÁGOST BRAUNSCHWEIG-LÜNEBURGI HERCEGNŐ, VIKTÓRIA LUJZA HERCEGNŐ VÖLEGÉNTE.

revánsot vegyek magamnak. Háromszor is közbevágott e szóval «Christiane» mintha e kérelléssel elismerte volna eltévelyedését. Ez alkalommal ő vesztette el lélekjelenlétét úgy, hogy nem tudott visszavágni. Nagy elégtételre szolgált látni zavarodottságát s ezért mintha azóta már sértései sem nehezednének oly súlyosan lelkemre. Mégis magamat is megzavart kissé bátor fellépésem. mert egész napon át ideges voltam és félttem mindattól, a mit a jövő még rám fog zúdítani.

Október 20.

Fellelékzem: Semmi ujság sincs. Lord Closeburn egy szóval sem árulta el haragját, mintha semmi sem történt volna közöttünk. Winnie, a kis drága, ma reggel eljött finom kis lelkének e töprengéseit elmondani:

— Igazán azt hiszi róla Christiane, hogy néha gondol reám? Találkozott Eddievel Londonban s ma reggeli levelében írja bátyám: «Örülhetsz, mert e percében már közeledben van a szép skót, a ki szerelmes beléd. Feleségül akar venni, legalább utolsó beszélgetésünkből ezt következtetem.» Jól van, — jól — de daczára testvérem állításainak úgy érzem, mintha Willie mégis távol allana tőlem. Csak akkor igazán kedves hozzám, ha harmadiknak ön is jelen van. Csak e pillanatokban tudom elhinni, hogy házasságunkból lesz valami. Látja Christiane, míg ön mellettem van, nem vagyok oly félnék és mindenfélét tudok beszélni, a mi nem jut eszembe, ha ön távol van. Sőt ő is gyengédebb, a mikor ön is ott van. Oh, milyen rejtélyes mindez, nem gondolja?

Szegény kis szerelmes leány! Valóban emlékszem, hogy az utolsó napokban egy izben mennyire elragadó törekedett lenni Closeburn. Hogy lebilincseljen, annyira törekedett minket szellemességével elkápráztatni, hogy akaratom ellenére is elvárásolt volna modora, ha róla már Addingtonba érkezése napján el nem árulja Winifred, hogy jegyese és ha brutális ajánlatai örökre el nem riasztottak volna tőle.

Október 25.

Lady Richmondnak néha furcsa eszméi vannak. Például tegnap, midőn lady Surrey kívánságára elkísértem sétakocsikázásán, az erdő illata eszébe juttatta az illatszereket. Sokat tart arra, hogy válogatni tud az illatok között. Szerinte

DIAZ FELIX, A MEXIKÓI FORRADALOM VEZÉRE, KI KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKKÉ KIÁLTATTA KI MAGÁT.

semmi sem tanuskodik oly jól az előkelő születésről, mint a jól kifejlett szaglás.

— Kedves Christianem, egy dolog sem árulja el úgy az asszonyi lelket, mint az az illatszer, melyet használunk. A moszról ne is beszéljünk, mert ennek van a legaljasabb szaga. Különben is az állati eredetű illatszerek sohasem elég tiszták ahhoz, hogy egy olyan nőnek tessenek, kinek szaglőrzékét évszázadok tették finomná. A mosz elég jó még, hogy a city meggazdagodott kereskedőinek leányai árszák a szagát, sőt még a geranium, verbéna és rózsá illatát is átengedem nekik. Az ibolyáról, az irisről, a rezedáról már lehetne szó. Bacon a nagy filozófus essayiben egy helyütt az elszáradóban lévő eperbokrok leveleinek csodálatos illatáról beszél, melyek haldokolva, csodálatos finom-

ságú szagot lehelnek ki. A Richmond-család tagjai mindig megéreztek ezt a remek illatot. Tudnia kell különben, hogy Bacon idejében még nem jött létre az udvar és a polgárság között mindaz a házasság, mely II. Károly óta szövedött, mióta a pénzhiány rémséges méssalianceokat okoz. Azelőtt a nagy angol családok egy különálló fajt alkottak, mely legalább is annyira különbözött a népesség többi részétől, mint egy telivér egy igáslótól. Ebből következik, hogy a régi családok leszármazóinak érzékei sokkal fejlettebbek, mint azoké, kik a VII. Henrik kinevezte új nemességtől származnak, mert ez az osztály gazdag szabókból, korcsmárosokból, takácsokból alkottott annak idején. Ne feledkezzék meg arról, hogy megpróbálja felismerni az eperlevelek illatát, hiszen ereiben nemes vér kering, a mi sok sikerre képesíti, kedvesem.

Orrom vigyázz! Ha meg nem érzed ezt az illatot, fajom lady Richmond beszülésében alászáll. Felek, hogy holmi fattyú orrom van! Holmi félvér volnék csupán, ki csak moszst érdemel? Oh őseim segítsenek meg, hogy szaglásom hozzá finomodjék az eperlevelek illatához!

Október 26.

A véletlen a dolgok szülőanyja.

Hiába küzdök-e meggyőződéseim ellen, nem tudok tehetetlenségem tudatától megszabadulni, mely valósággal leigazza szabad akaratomat.

Ma kora reggel lementem a parkba és a gyümölcsösbe tartottam, hogy felfedezsem azt a bizonyos remek illatot. Vajjon a leveleken csillogó harmat nyelte-e el, mert, hiába szimatolok, semmit sem érzek. Egy kissé felsülve fordulok vissza a fák közé, miközben kísütöm, hogy bizonyára csak az erdei számoéza levelének van olyan illata. Egy ösvényre térek és gyönyörködve hallgatom a madarak énekét, midőn egyszerre csak megérem azt a bizonyos szagot. Egy eperágy közepéhez jutottam éppen, a hol a vöröslő levelek már haldokolnak s haláluk előtt kihelnek az arisztokratikus illatot. E pillanatban valósággal szerelmes voltam ezekbe az eperlevelekbe. Éppen el akartam hagyni ezt a szagos zúgot, midőn lord Closeburnra bukkanok, ki tiz lépésnyire áll előttem azon az úton, melyen a kastélyba visszatérni akartam. Azonnal megláttam a tekintetén, hogy

érzelmei éppen nem változtak meg velem szemben szemrehányásaim óta, melyekkel minap oly keményen megleckéztettem. Abban a reményben, hogy nem fog megszólitani, tiszteletteljes köszöntését elfogadtam ugyan, de csak jéghidegen.

Fiatalemberek udvarlása gyakran valami bántó érzést ébreszt, mely a hódolat keletkeztetése megaláztatás érzelmét vegyíti. Lord Closeburn jelenléte és modora ezt juttatja eszembe. Természetemnek jó oldalát elföldi és szabadjára bocsátja rozsz hajlamaimat. Érzéseim elbágyadnak társaságában, de szerencsére a szívem nem hogy ellágyulna, hanem még makacsabbá válik. De jaj! akárhogy is esik neki szigorúságom és közömbösségem, csak növelem velük a bajt, melyet le akartam küzdeni. Becsületességem csak fokozza szerelmes vágyódását, és ha ellenségek vagyunk is, az egymáson ejtett sebek oly gyorsan hegednek, hogy egyikünk sem tudja igazában meggyűlölni ellenfelét.

— Mily jól áll önnek a megvetés? ha máris nem volnék szerelmes önbe, e pillanatban azzá kellene válnom.

— Megtiltom, hogy így beszéljen velem. Ne sértessen!

— Más hangon beszéljek majd. Sokkal inkább örvendek, hogy ismét beszélgethetek önrel, semmint hogy eljárszam ezt az alkalmat. Akar-e kibékülni velem?

— Ha az a béke feltétele, hogy ön úgy fog velem bántani, mint egy kifogástalan úri nő megkivánhatja: szívesen.

— Köszönöm, kisasszony! Esküszöm, hogy csak az időjárásról fogok beszélni. De csak gondolja el jól az én agóniámat, és ne éreztesse egy szóval, sőt egy mozdulattal sem, hogy reám erőszakolta győzelmében a maga buksi fejének akaratát. Nem vagyok a pápa — könnyen tévedhetnék.

Békésen hallgunk ezután a nagy fák alatt, és jaj! anélkül, hogy lord Closeburn bármi bántót vagy kellemetlent mondott volna, érzetem, hogy elvesztem magam alól a talajt. Haragom várának bástyái sorra összedőltek ezalatt a tisztességes párbeszéd alatt.

Ismét lefegyverzett!

Október 27.

A földi élet minden sóvárgott java: a szerelem, a gazdagság, a hírnév savanyú szőlő marad számomra. Magam előtt látom mindet, sóvárgás tüze emészt értük, de egyiküket sem érhetem el. Sohasem lesznek eléggé ügyes vagy eléggé lelkiismeretlen, hogy szert tegyek rájuk. Csak tovább oldalgok szomorúan, mint a róka. Az én jelenem terhes a múlttól és nehéz a jövőmtől!

Addington összes vendégei vadászaton járnak. Otthon maradtam azzal az ürügyvel, hogy lady Richmondnak társasága legyen. Valójában

SCOTT KAPITÁNY CSALÁDJÁ KÖRÉBEN. (Balról Scott és felesége, középen a cardiffi polgármester és felesége, jobbról az expedíciójában szintén alpusztult Evans hadnagy és felesége.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

pedig azért, hogy kikerüljem lord Closeburnnal az esetleges szembeszállást.

Wordsworthból olvastam fel a kedves nagymamának, ő is meg magam is egyformán szeretik e költő komor és mély stílusát. Azlán visszatértem szobámba, hol nagy meglepetésemre Dick úrfit találtam, a ki egyedül várakozott reám és egy alacsony székből vesztegelt, miközben kibámult az ablakon.

— Mit csinál itt Dick?

— Ah — itt van hát fekete tündér! Jól viselkedtem s ezért Geoffrey megengedte, hogy meglátogassam itt; May nyitott ajtót nekem. Erre azt mondtam: «Köszönöm, miss Nane lent van.» Persze ez nem volt igaz, de May nem láthatta, hogy nem igaz, mert mindjárt betette utánam az ajtót. Aztán egyedül maradtam, de nem nyúltam ám semmihez, még ahhoz a csokoládés skatulyához sem ott az asztalon!

A kicsike rámutatott ujjával a csokoládés dobozra és lábujjhegyre ágakodott, ezért nem tudtam ellenállni, hogy karomba ne ragadjam, össze-vissza ne csokoljam és rózsás szájacskájához pár bombont ne tömjek.

— Miss Nane, akar ön Dick-kel sétálni menni?

— Igen! de ne vigyük Florriet is magunkkal?

(Folytatása következik.)

BUDAPEST FŐVÁROS ÚJ FERTŐTLENÍTŐ INTÉZETE A VÁCI-ÚTON.

A «TERRA NOVA» HAJÓ, MELYLVEL SCOTT KAPITÁNY HALÁLÓS VÉGŰ EXPEDÍCIÓJÁRA INDULT.

Életsiratás. Kassák Lajos ily című novellás könyve nagyon figyelemre méltó jelenség, első kísérlete egy fiatal írónak, a kit ezentúl szem előtt kell tartanunk, mert még érdekes és súlyos dolgokat várhatunk tőle. Munkáiból következtetve nagyon messziről jött és nagyon mélyről törte fel magát, valahonnan a felvidéki parasztságtól fülledt nyomorúságából, szörnyű nyomorúságokat látott, olyan környezeteket látott, a melyekre emlékezni is lidércnyomás lehet. Az érzékeny, ábrándozó kis paraszt suszterinas, a ki zsarnok, kegyetlen apja durvasága elől menekülve tündérmeséket álmodik, a külvárosi udvar elzúllott, emberi formájából kivetkőzött eséselése, tengődő, elnyomorodott tót parasztságot, pyromaniakus nyomorék néma koldus, a hajléktalanok menhelyének szörnyű alakjai — mindezekről Kassák nem úgy ír, mint a ki megfigyelte, kívülről látta, hanem belülről, annak az embernek módján, a ki köztük élt e nyomorultaknak, szenvedte a szenvedéseiket. Gorkij jut eszünkbe és más oroszok, — ezek láttak ilyen dolgokat. Ép ezért Kassák novelláit nem szabad merőben irodalmi szempontból megítélni és nem lehet fennakadni előadásának gyakori dadogásán, kompozíciójának darabosságán, az ember úgy áll vele szemben, mintha egy darab eleven, kegyetlen életet látta maga előtt, — olyan rejtelmeit az életnek, a melyek sohasem kerülnek közvetlenül a szemünk elé. Éppen nem lázító szándékkal vannak ezek a történetek leírva, az író bizonyos ernyedt fatalizmussal, fáradt szomorúsággal ír róluk, mintha azt mondaná: ilyenek is vannak az életben, én láttam, átéltem, de talán kell is ilyen dolgoknak lenni. Nem valami tendenciózus igazság van itt elrejtve a szépirodalmi forma alá, az író csak életének élményeit alakítja írói formába a nélkül, hogy az irodalmin kívül bármi más hatást keresne. Nincs meg benne a tendenciózus irodalom egyoldalúsága, a mit elmond, azt mint életet, minden oldaláról mutatja be és előadásában nyoma sincs a lázadó haragnak, csak mély, hallgatag, tompa szomorúság van benne. A ki nagyon sok szomorú dolgot látott és élt át, annak a lelke telik el ilyen nyomott szomorúsággal. Kassák Lajos egyáltalán nem energikus, harcoló természet, az ernyedten álmodozó, a szótlanul szenvedők közül való, a mit ír, az ügyefogyottak költészete, a kik a valóság szenvedései elől csak egy menekülést találnak: a tündérmesét, a képzelet szép, színes, gazdag játéka. A sötétséget és sivárságot, a melyben élnek, csak egy dolog tudja nekik enyhíteni, ha lelkük oda álmódja magát, a hol minden csak fény és melegség. Érdekesen írja meg ezt a Vidámság prédikátora című novellájában, a hol egy afféle falusi filozófust mutat be, a milyet orosz írónál találni gyakran, a ki az életörömről szóló meséivel vigasztalja és vidítja a tót parasztságot. Lehet azt mondani Kassák novelláira, hogy orosz írók hatása alatt keletkeztek, de azt mindenkinél, a ki csak egy kis figyelemmel olvassa, el kell ismerni, hogy nem reminiscenziákat ír, hanem átélte dolgokat; képei, történetei az övék, övé a fájdalmas lírája is s a mit látott, a mit átélte, a mit szenvedett, az szinte önkénytelenül és majdnem öntudatlanul alakul irodalmi formába. Van egy novellája, a Halott a Dunán című, a mely már kész, érett írói mutat merőben irodalmi

szempontból is és arra vall, hogy az irodalmi forma tekintetében is jelentékeny fejlődésre képes írval van dolgunk.

Gróf Zichy Nándor életrajza. A közelmúlt magyar közéletének jellemző alakja volt gróf Zichy Nándor, az országgyűlési néppárt megalapítója és vezére, a klerikális politikai törekvések legnyomatékosabb képviselője. Szereplésének ez az oldala még ma is élénk emlékezetben áll, de korábbi szereplését, kivált a kiegyezés körüli mozgalmakban játszott lelkes és rokonszenves szerepét ma már kevesen ismerik. A két nevezetes dátum, a kiegyezés és az egyházpolitikai harcok közötti időben háttérbe vonult, inkább közgazdasági téren működött, de azért mindig részese és tényezője volt a közéletnek. Élete tehát bőséges anyagot ad az életrajzírónak s hálás feladata volt Bonitz Ferencnek, mikor a Szent István-társulat megbízásából vállalkozott gróf Zichy Nándor életrajza megírására. A munkát érdekesen is dolgozta fel. Széles kortörténeti háttérbe állítja gróf Zichy alakját s ebben nagyon sok ismeretlen vagy kevésbé ismert anyagot hord össze. Gróf Zichy Nándor nemrég halt meg, szereplése még ma is aktuális bizonyos mértékben közéletünkben, alakja tehát még nem érett a teljesen tudományos, magasabb szempontok szerinti értékelésre, az életrajzírónak a kegyeletes érzésű krónikas szerepére kellett szorítkoznia, de ezt izléssel és őszinte meggyőződéssel csinálta, nem téved az efféleképp szokásos túlzásba, hangjában, felfogásában megőrizi az irodalmi tónust. A jövődörtörténetírásának minden esetre megkönnyebbítette a helyzetét az adatok összeállításával s a mai olvasónak is igen jó szolgálót tett azáltal, hogy képet rajzol neki a közelmúltnak olyan dolgairól, melyeket kivált a fiatalabb generáció nagyon kevésé vagy egyáltalán nem ismer.

Iparfejlesztés és csehék története Magyarországon. Szádeczky Lajos még 1889-ben olvasta fel az Akadémiában székfoglaló értekezését a csehék történetéről Magyarországon s ez a munka, a csehokről szóló első összefoglaló tanulmány, azóta szinte forrásművé lett, a forgalomból teljesen kiment, jóformán egyáltalán, még antikváriusoknál sem volt kapható. A munkát most lényegesen kibővítve újra kiadta az országos iparegyesület báró Kornfeld Zsigmond-könyvtára, báró Kornfeld Mórccal alapítványából. A munka most két kötetből áll. Az első kötet városainak keletkezésén kezdi s rajzolja a csehék eredetét és történeti fejlődését a középkorban, aztán külön fejezetben tárgyalja Er-

dély iparát a fejedelemség korában, szól az ipar fejlődéséről és a csehékről az újkorban, a csehékek alakulásáról és külső szerveződéséről, nemkülönben belső szervezetről és életmódjáról. A második kötet bőséges anyaggyűjteményt ad: okirattart a csehék történetéhez, csehék lajstromát, ipartörténelmi és csehirodalmi könyvtárat. Szádeczky munkája ipartörténetünk forrásművei közül való, nagy anyagot dolgoz fel s szemléletes áttekintést ad a magyar csehék múltjáról.

Magyarország nagy asszonyai. Farkas Emőd ily című munkájának, mely történelmünk nevezetes hölgyalakjainak élet és jellemrajzait gyűjti össze, lelkesítő, hazafias szellemben, most jelent meg harmadik kötete. Petrőczy Kata, gróf Károlyi Ferencné, Kossuth Lászlóné, gróf Teleki Blanka, gróf Károlyi Györgyné, Damjanichné, Veres Pálné és Bohusné Szűgyényi Antónia életrajzai vannak e kötetben. A díszes kiállítású könyvbe Nemes Mihály rajzolt nagyszámú illusztrációk.

A Magyar Könyvtár. Radó Antal népszerű vállalkozója legújabb sorozatában három művet ad. Az elsőt kiegészít a régi magyar költők és írók műveinek sorozata: Gyöngyösi István Murányi Vénus-a van benne, személyes kiadásban, de úgy, hogy a kihozott részek épen nem befolyásolják az egész mű megismerését. A sajtó alá rendezés munkáját Palagyi Lajos végezte s előszót is írt hozzá. A második mű Roberto Bracco, a kiváló modern olasz drámaíró Vége a szerelemnek című nálunk is sikert aratott vígjátékát adja Radó Antal fordításában, a harmadik Hol a Maros vize folyik címmel Kiss Menyhért nyolc novelláját adja.

A Jó Pajtás. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja február 23-iki számába Ábrányi Emil írt verset, Szemere György tréfás történetét, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dörmögő legújabb kalandjait, Gyula bácsi, a geiziről ír, Krúdy Gyula érdekes elbeszélést mond el, Elek nagyapó szép mesét, Benedek bácsi egy kedves képhez írt verset. A kis krónika rovat érdekességei, Zsiga bácsi mókája, Rökösi Viktor regénye, a rejtélyesek, szerkesztői üzenetek egészíti ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki, előzetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félétve 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. (IV. ker. Egyetem-utca 4.)

Új könyvek. Elestirálás. Kassák Lajos novellái. Budapest, Benkó Gyula; ára 3 korona. Gróf Zichy Nándor. Irta Bonitz Ferenc. Budapest, Szent István-Társulat. Iparfejlesztés és csehék története Magyarországon. Okirattart. Irta dr. Szádeczky Lajos. Budapest, az országos iparegyesület kiadása. Két kötet; ára 6 korona. Magyarországi nagyasszonyai. Irta Farkas Emőd, illusztrálta Nemes Mihály. Harmadik kötet. Budapest, Wodianer F. és fiai. A Magyar Könyvtár új füzetei: 694. Gyöngyösi István, Marssal társalkodó Murányi Vénus. Bevezetéssel ellátta Palagyi Lajos. 695-696. Roberto Bracco: Vége a szerelemnek. Vigjáték négy felvonásban, fordította Radó Antal. 697. Hol a Maros vize folyik. Elbeszélések, írta Kiss Menyhért. Budapest, Lampel R. (Wodianer F. és fiai). Egy-egy szám ára 30 fillér.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: HEGEDŰS ISTVÁN negyvennyolcas honvéd, 88 éves korában Baján. — PFATER László nyug. közigazgatási ítélelőbíró, a Lipót-rend lovagja, 80 éves korában Budapest. — MOCSÁRY József a Kassai Népbank felügyelő bizottságának tagja, 75 éves korában Kassán. — NEMES MIHÁLY kereskedő, 72 éves korában Szamosújváron. — JÓZEFF SÁNDOR nyug. kasznár, 72 éves korában Berhidán. — AKMAGYARI KÖSA KÁLMÁN nyug. királyi ítélelő táblabíró, válto-üggyvéd, 71 éves korában Egerben. — BAJÁNHÁZI BAJÁN László köz- és váltóüggyvéd Pozsony vármegye nyug. árvászekei ülnöke, 72 éves korában Pozsonyban. — LŐRNÉCZ ANTAL nyug. mocsai plebános, 69 éves korában Tóvároson. — KANCS LŐLŐN nagyváradi latin szertartású kanonok, 68 éves korában. — NEMES HOLBNER ERVIN földbírtokos, 68 éves korában Pusztatinken. — Csáktornyai ZENNECK KÁROLY ügyvéd, Pozsony város törvényhatósági bizottságának tagja, 62 éves korában Pozsonyban. — NOVÁK LAJOS nyug. városi számvevő, 60 éves korában Szatmár-Németiben. — HOFFER IMRE földbírtokos; takarékpénztári igazgató, 59 éves korában Kiskunfélegyházán. — KNÖFF IGONCZ uradalmi főügyvéd, 51 éves korában Pusztatimkén. — ORMÓDY LAJOS, az Első Magyar Általános Biztosítási Társaság vezérigazgatója, Debreczenben. — LÉNGYEL ANTAL, a Magyar Takarékpénztár Középponti Jel-

zálóbankjának tisztviselője 33 éves korában Budapest. — Fancsali és prószkói JOÓB-FANCsALI MARCELL Liptómege alispánja, 36 éves korában Liptószentmiklóson. — Dálnoki TELENY JÓZSEF fő-reáliskolai tanár, 28 éves korában Kolozsvárott. — MOCÁN ZOLTÁN, 18 éves korában Budapest. — Nagyborosnyói BARTHA ANDOR, 39 éves korában Bardócson. — BOBOSNTAI L. DANIEL ügyvéd, 64 éves korában Brassóban. ÖZV. SZURMAY MIHÁLYNÉ, szül. Schaffer Jozefa, 90 éves korában Boksánbányán. — ÖZV. SELTENREICH GUSZTÁVNÉ, szül. Spirush Regina, 82 éves korában Lőcsén. — ÖZV. ENDRŐDI LÁSZLÓNÉ, szül. Friese Luiza, 78 éves korában Budapest. — ÖZV. SOHRHUBER JÓZSEFNÉ, szül. Körber Vilma, Székesfehérváron. — ÖZV. HETS FERENCZÉ, szül. postúpezi Kocsiska Georgine, 63 éves korában. — SCHWETZ FRANCISKA nyug. állami kiseddőlővő, 57 éves korában Sopronban. — BELITSKA BÉKINÉ, szül. Pejacevich Irma grófné, 51 éves korában Budapest. — Ballai KRÉMER AMÁLIA, 27 éves korában Désen. — ÖZV. SCHILL LAJOSNÉ, szül. Flórik Etelka, 52 esztendőskorában Peremartonban. — DR. FISCHER EDÉNÉ, szül. Huszár Luiza, 30 éves korában Nyitrán. — DANIEL SÁRIKA, Daniel Pál országgyűlési képviselő leánya, Budapest. — KEMÉNY JÓZSEFNÉ Sebestény Gizella, Somogyoszállban. — MAGYARY ANRUSKA, 17 éves korában Sárkeresztúron.

EGYVELEG.

* Viharjelző készülék. Az időjárás változásával szemben az ember tehetetlenül áll; az időjelző állomások csak a legközelebbi napokban várható időjárásról adnak értesítést, de az időjárás okai ma ép oly ismeretlenek, mint évezredek előtt. Egylőre örömmel kell fogadni minden felfedezést és adatot, a melyek által az időjárás titkaiba kissé beavatkozhatunk. Ilyen felfedezésnek hirt érkezik Lyonból, a hol Flajolet meteorológus egy készüléket szerkesztett, a mely 4-500 kilométer távolságból jelzi a közeledő vihart. A készülék szerkezetét nem ismertették, mintán a laikus előtt úgyis érthetetlen volna, a tény azonban tény. A viharjelző készülék az eddigi próbák szerint kifogástalan pontossággal működik. Tíz-tíz órával előbb jelzi, hogy vihar, forgószél, orkán dühöng valahol és arról szól, hogy a készülék van. Ennek a készüléknek nagy hasznát fogják venni a tengeri hajók és — az aeroplánok.

Paris Institut De Beauté Budapest, 26 (place Vendôme) Váci-utca 5. arcnevelő intézet. Arc, nyak, orr, kéz, kebel stb. ápolása tudományosan, higiénikus alapon, a világjáró párisi intézet szakavatott kezelője személyes vezetésével. — Maniküre és hajápolást osztály. — Valódi francia ápoló- és szőpilés-zserekek. Bejárat Tűr István-utca 9. szám. Utasítás és árjegyzék kívánatra ingyen.

Ne lútszen senki szőlőt, mielőtt «Milltelep» Nagysz. Középeurpa legnagyobb szőlőiskolájától árjegyzéket nem kér.

Preter, híres francia fogorvos a «Traité pratique des maladies des dents»-ben többek között ezeket mondja: «A gyermek foga egy fiatal fához hasonlít. Szépségük és egészségük csak a fogdó ápolástól függ, melyben fiatal korban részesültek. Mennyire szükséges fiatal korban a fogak ápolása, bizonyítja az a kísérlet, hogy Angolország, Franciaország és Németországban iskola-fogorvosokat akarnak alkalmazni, mert már régen rájöttek arra, mily fontos szerepe van az egészséges fogaknak az emésztésnél. Jó s a mai modern higiénának megfelelő fogápolószert a régen ismert «Sarg-Kalodont», melynek mint nélkülözhetetlen toalet-cikknek egy házban sem volna szabad hiányoznia.

Az utolsó divatvilágosítást férfi és női szövegekben hoz a legújabb tavaszi és nyári gyűjteményben, bámulatos olcsó árt, a régen ismert szövetyári cég Siegel-Imhof Brűnben. A minták magánsemélyeknek is ingyen és bérmentve szétküldetnek, miáltal ezeknek alkalom nyújtatik, olcsó pénzért jól és divatosan ruházkodni.

Erőt és kitartást ad a lábának az új «Berson» gumisarkok. — Ügyeljen a vásárlásánál a «Berson» szójegyre, mely az arányosban világszeren látható.

Szerkesztői üzenetek.

Csendes álmodozás. Beteg vagyok. Fialatos, érzélem ábrándozás, melynek semmi magva.

Úgy elmézem. Nagy önbizalom kell hozzá, hogy valaki ilyen semmi dologgal, a nyilvánosság elé akarjon lépni.

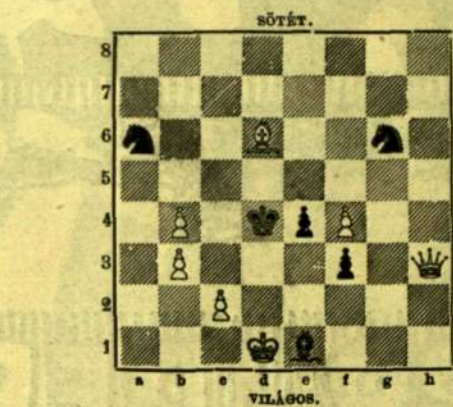
Fantázia. Az est. Költészetről. A három kis vers egyikének szines semmiféle értelme.

Mester. Petőfi Felhőnek utáztatai, a nélkül az érdekesség nélkül, a mely eltölt mindent, a mi Petőfi-től ered. Ezekben is beteljesedik az a tétel, hogy az utáztatok az eredetnek épen a hibáit teszik szembe-tűnővé.

Venus primitiva. stb. Dehmel érdekes költő, érdemes is volna néhány versét lefordítani, de ezek a fordítások nem alkalmasak arra, hogy bemutassuk. Nagyon sokat elejtenek az eredetiekből. S. E. Nagyszombat. A kérdéses regény szerzőjét nem ismerjük. Tessék talán a Nemzeti Múzeum könyvtárhoz fordulni, lehet, hogy ott tudják.

SAKKJÁTÉK.

2837. számú feladvány Ferber Emilől, St.-Amarin.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 4-ik számában megjelent képtalány megfejtése: A szivtelenség rozsa tanácsadó.

Felolós szerkesztő: HOITSY PÁL.

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármegye-u. 11.

Kiadó-hivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Vegyünk Schweizer selymet. Kerjen mint a mi ruhának és blousokna való szavasi és nyári udonságai: bol: Ray, Foular, Vele, Crápe de China, Étilane, Bousilaine, Lincin, szilés, méterje K 120 felfel, feketében, fehérben, egyzsinben és tarkában, valamint himszit blousok és aljaj batisei ban, kelmdben, vasonban és selyemben. Mi csak elismert szolid selyemszöveteket közvetlenül adunk el magánosoknak éerméve és már vámtanesen a lakásosok szállítva. — (Dupla levélbélyeg.) — Schweizer & Co., Luzern U 23 (Schweiz) se'yemszövet szétküldés — Kir. udvari szállító. X

Josef Winkler & Söhne bőrdíj-táskák és bőraru specialiták Wien, V.I. Mimmelpfortg. 7. Előkelő! Tartós! Verseny nélküli árak! Katalógus ingyen és bérmentve. Azonnali szállítás.

A szépség gazdagság. A szépség hatalom. Ez a legnagyobb kincs csak Mme Rosa Schaffer által feltalált szépségápoló cikkek által érhető el. Poudre ravissante, az arcbőrt vakítóan fehérre teszi, sepiőt, himlőhelyet, anyajegyet eltüntet, ráncokat elsimít és minden hölgy arcát fiatalossá teszi. Ez az egyedüli puder, melynek használata után megmoskodhatunk anélkül, hogy a szennyezés hatása eltűnne. K 5- és K 3-

Betegeknek épp úgy, mint Egészségeseeknek nélkülözhetetlen kényelmes pihenőszék kapható minden kivitelben. Szétküldés a világ minden részébe Schöberl Róbert udvari szállító, es. és kir. szab. gyára által. Budapest, IV., Haris-bazar 12. — Árjegyzék kívánatra. Övünk a t. ez. küldésért Schöberl-ágyunk értéketlen utaztatástól.

Crème ravissante, évtizedekkel fiatalít K 3- Eau ravissante a kebel petyhüdt-ségét megakadályozza, erősít és a legkínzóbb toalettvíz. K 6- Rhodopis minden sápadt arcnak tartós hamvas rózsaszínt kölcsönöz. K 3- Savon ravissante a világ legjobb szappana fel-tűnő hatású. K 2 40 és K 1 60 Bőrillatszappan a környezetre ellenállhatatlan varázst gyakorol, darabonként 70 fillér, 1 karton 3 darab. K 2- Eau de Cologne utólréhetetlen hatáson 2 K és fejjebb. All-kötő a dupla áll képződését megakadályozza. K 4- Homlok-kötő ráncoznélküli, márvány-sima homlok eléréséhez. K 3-

Királygyöngy ára K 2- Crème rosin a kéznek márvány-finomságot kölcsönöz. K 3- Konoor, ősz hajnak visszaadja a fiatal-barna, fekete)kis doboz 3 K, nagy 10 K. Kernol a hajnak pompás fényt kölcsönöz. K 5- Hajerősítő megakadályozza a haj kihullását és öszülését. Kopasz helyen a haj növést előmozdítja. K 3- Haj ellenség minden kellemetlen haját azonnal biztosan eltávolítja. K 3- Rosa Schaffer-féle kedvenc ibolya illat. K 6- és K 4- Frostalin, fagyolt megóv, vörös orr-egészségesek lesznek K 1- és K 2-

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER természetes égvényes SAVANYÜVIZ. Lohr Mária (Kronfusz) Gyár és főüzlet: VIII. Baross-u. 85. A főváros első és legrégibb cispkietisztító, vegytisztító Telefon: 1622-37 és kelmepestő gyári intézete. Fiók: II. Fő-utca 27. IV. Eski-út 6. V. Kocsakút-utca 14. V. Harmadosz-u. 4. VI. Teréz-körút 39. VI., Andrássy-út 16. VIII., József-körút 2.

NAGYENYED-re GYÜMÖLCSFASEMÉTER. Hátányfák, díszeserjék, tüllevelek, kert-tásmények, boggyóművelések stb. SZŐLŐOLTVÁNYOK, (I. sima-aru) európai és amerikai sima gyökerező vesszők. Öktató díszárjegyzék kívánatra ingyen. FISCHER és Tarsai faiskalak és szőlőoltványtelepek

SALVATOR kiváló bőr-és lithiumos gyógyforrás. vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörheneyél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz. Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipőci Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

TÖRLEY fog-fog-fog. és gyökérhúzások fájdalommentesen, érzéstelenítéssel. Fog-kővek eltávolítása, a száj és nyelv betegségeinek gyógy-kezelése, a legin-zóbb fogfájások azonnali megszüntetése; gyermeknek-nél a foghúzásoknál speciális módszer alkalmazása. tömések (plombok) arany és platínóból, arany és ezüst amal-gamból, továbbá a fog színeivel teljesen azonos porcelán-massából stb. Rend-etlen, kiálló fogso-rok és egyes fogak rendes állásban való visszahelyezése, szá-bályozása teljesen fájdalom nélkül, fel-nőtéknd és. sorok rágásra alkal-masak, szápadlás nélküli, ki nem ve-hető, a herlmi fog-szint poliklinikán el-sajított legújabb módszerek szerint. Arany- és platína-koronák, arany hi-dalások. Régi hibás fogorok átoltgo-zása és javítása. Mod. Univ. Dr. Gonda Sámuel fog- fogorvos rendelésében rendkívül mérsékelt díjazás mellett eszközöltetik TELEFON IV., Kossuth Lajos-utca 11. sz. TELEFON 164-44. Vidékiek 24 óra alatt megkapják fogorvikaikat. Részletesebbi ked-vezmény. Rendelő órák egész napon át. Tisztviselőknél az esti órákban külön rendelés. Irásbeli jótállás.

LECIFERRIN a legbiztosabb szer sápkór, ideggyengeség, vérszegénység, gyengeségi állapotok, szivdobogás, neurasthenia, chorea megszüntetésére. Leányoknál a fejlődési időszakban sokszor zavarok állanak be, sápadtak, bágyadtak és nyomott kedélyűek lesznek; fejfájás és szédülések lépnek föl; emésztési zavarok és hátfájdalmak jelentkeznek — akkor különösen fontos azonnali Leciferrin-t adni, hogy a vért gyarapítsuk, a vérkeringést elősegítsük. Az emésztést és assimilációt szabályozza és friss egészséges arczzint biztosít. Asszonyok a változási években sokat szenvednek és ebben az időszakban a Leciferrin nélkülözhetetlen, hogy a vérré és az idegekre hasson. Leciferrin igen kellemes ízű és fiatalja-örgeje szívesen veszi be. Ára 4 korona. Főraktár: Török József gyógyszer-tára, Budapest, VI. ker., Király-utca 12. sz.

Fényképnagyítást meglepően szép kivitelben K 8-80 -tól igen díszes együtt készít bármilyen kép után a HUNGÁRIA fényképezési és festészeti társaság Budapest, IV. v. Károly-körút 24. sz. Olajfestmények. Aquarellek.

NICKERL & Co. G. m. b. H. Központ: Wien-Innsbrudorf. Telefon: 30. Telefon 9120. 144. sz. katalógus kívánatra ingyen.

Rosa Schaffer, Wien Lerakat és szétküldési telep XIX/2. Hammerschmidtgasse 18. Szétküldés a pénz előzetes beküldése ellenében. A Chemiko fiziko Palermo tisztelbeli tagja A Szt. Péter-rend hölgygyonossága a becsületkeresztvel. Szerb kir. udv. szállító. Vissontalár-sítókhoz magas rabatt! Főraktár Magyarország részére Török József gyógyszer-tára, Budapest Király-utca 12, azonkívül kapható minden gyógyszertárban, illatszerkereskedésben és drogeriában

NEPPON

POUDER CRÉME

Amerika és Európa modern hölgyei csak ezen arozápoló szereket használják.

Hatása csodás. Krém ára 1 kor. 50 fillér.

A modern tudomány vívmánya! Ártalmatlan anyagokból készült.

Japán eljárás szerint. Puder ára 2 korona.

ÁPOL!! **** SZÉPÍT!! **** FIATALIT!!

Az arczból pár nap alatt leheletzerű finomságot kap, az arorzáncok megszűnnek, a tein tisztáltsága eltűnnek. Minden eddigi készítményt töltszárnyal.

FŐRAKTÁR: TÖRÖK JÓZSEF GYÓGYSZERTÁRA, BUDAPEST, VI. KERÜLET, KIRÁLY-UTCA 12. SZÁM.

TUBERIN

ÖRKÉNY

Legelőkelőbb orvosok véleménye szerint a

TUBERIN

elszöndő, gyors hatású és megbízható gyógyszer

a következő bajoknál: köhögés, rekedtség, éjjeli izzadás, nehézség légzés, megfűlés, a légzőszervek megbetegedése, ezen bajok elmulasztása vagy megszüntetése.

Kapható mindenütt az országban.

Egy üveg Tuberin ára 2 kor. 50 fillér, postán 3 kor. 05 fillér, nagy üveg 5 korona. 3 kis üveg postán 7 kor. 50 fillér. Bérmentve, 3 nagy üveg postán 15 kor. bérmentve, ha lakmelyen nem kapható, úgy rendelje meg a főraktárból:

Diana Gyógytár Budapest, Károly-körút 5. a pénz előzetes beküldése v. utánvét mellett.

A kebel fejlesztése és megkeményítése

a Pilules Orientales segítségével.

A szép kebel mindenütt a nő egyik legszebb díszének tartják. Lehetősége azoknak, akiket a természet nem ajándékozott meg vele, javítani, ezen a hiányon? Igen, még pedig a Pilules Orientales segítségével.

Ezek a pilulák, amelyek ma már egész világon ismeretesek, módot adnak hozzá minden nőnek, hogy a természet mulasztását kárpótolják és szilárd, harmonikus formás kebel szerkesztésnek. A pilulák élelmes hatásától a vér eleveleiben kering a mellszövetekben és előidézi a kebel fejlődését. Egyidejűleg megerősít a nyak gödreit s a váll íngörvönjait.

A Pilules Orientales-nek egyik legértékesebb jó tulajdonsága az, hogy csak a kebel fejlődését, de sem csípőt, sem pedig a test terfogását nem zavarják.

Minden fiatal leánynak és asszonynak, akinek keble nem felelt ki eléggé, vagy sok munkától, esetleg betegségtől összenomott, nagyon jól fog lenni a „Pilules Orientales”, amelyek használata mindig jó hatással van az egészségre, anélkül, hogy a legsekélyebb ártalmat is tartani kellene. A Pilules Orientales-t az egész orvosi világ ajánlja és rendeli. Itt közöljük a párisi fakultás egyik orvosának nyilatkozatát:

„En attulrott, a párisi fakultás orvosa, azelőtt kórházak orvosa, megerősítem, hogy a Pilules Orientales használata az egészségre jó hatással van s hogy hölgy-klientek, akik használták, erősítő hatását különösen a kebel gyarapodásában s megszilárdulásában érezték. Capelle dr.”

Hozzáteszük ehhez, hogy a Pilules Orientales harmonizálja a női testet, erősíti a vérkeringést s világítatja meg a női testet, erősíti a kebelét s a mellszöveteket, amelyek időnként reklámok útján a hölgyvilág kegyere pályáznak, össze nem tévesztendő.

Egy üveg Pilules Orientales használati utasítással 6-45 K. a pénz előzetes beküldése ellenében, utánvétellel pedig 6-75 K.

Ratie J. gyógyszerész, 5. Passage Verdeau, Paris. Király-utca 12. szám. Wien: Pharmaceutische Agentur, XII. Bez. Teichackerstrasse Nr. 5.

Egyedüli főraktáros Magyarországra és Ausztriára: Török József gyógyszerész, Budapest, VI. ker. Király-utca 12. szám.

SIMON KÁROLY, nagytenyésztő Auszig a. d. Elbe. Árjegyzék ingy. s bérment.

HIRSCH és FRANK

Budapest-Salgótarján Gépgyár és Vasöntőde Részvénytársulat

BUDAPEST, VI. KERÜLET, ARÉNA-UT 127. SZÁM.

Külön osztály

téglagyári gépek.

GYART: falitöglés és oserépszajtókat, téglagyártó és agyagmunkáló gépeket legújabb és legjobban bevált szerkesztésekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivételét és teljes téglagyári telepek létesítését.

Törvek és kitérítések díjtalanul.

ELSORANGU

REFERENCOZIAK.

MAGYAR ÁGYTOLLAK ÉS KÉSZ ÁGYAK

1 kg. szürke foszított ágytoll 280 K. jobb 350, félszürke jó 450, szép 550, finom fehér 650, jobb 750, hófehér 850, hófehér finom 950 K. „Tisza gyöngye” saját különlegességünk, legkiválóbb ágytoll 1050 és 1150 K. Pehely hófehér, minőség szerint 9-10, 11-12, 13-15, 16-20 K. kg. árt. — Kész ágyak: 1 párná 80x58 cm. finom angolokban, jól megtöltve 502, 607, 707 K. 1 dunyha 100x116 cm. 10-20, 11-25, 14-35 K. Két személyes dunyha 200x140 cm. 12-20, 14-25, 17-28 K. Készlet tésztés szerinti méretekben és minőségben. Nagy raktár: kész alsólepedők, paplanlepedők, kész párnahajk és hímzett női ingekben, valamint a világhírű szepességi vászon és asztaltömlőkben. Paplan és matrasztyár. Székülés utánvétellel, 15 koronától fejlebb bérmentve. Meg nem felelő kisebb-rétegek, vagy a pénz visszaadjuk. — Kérje nagy képes árjegyzékünket ingyen és bérmentve.

Magyar Kereskedelmi Vállalat, Miskolc 90. szám.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor.
	1 szelvény 10 kor.
	1 szelvény 15 kor.
	1 szelvény 17 kor.
	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvény fekete szalonruhához 20.- K-ért, szilvagy felbőszítve, turistalátogat, selyemkangarint, női kosztium szöveteit s. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszájlelt közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacton rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintah, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Ágytollak!

5 kiló új, jó foszított, pormentes K 9-60, 5 kiló jobb K 12-50, 5 kiló hófehér, pehely-puha foszított K 18-24, 5 kiló hófehér, pehely-puha foszított K 30-39, 42-.

KÉSZ ÁGYAK

1 dunyha, vagy 1 darab 180 cm. hosszú, 116 cm. széles K 10-12, 15-18 és 18-24, 2 méter hosszú, 140 cm. széles K 13-15, 18-21, 1 fejvárkos 80 cm. hosszú, 58 cm. széles K 3-4, 3-50 és 4-90 cm. hosszú, 70 cm. széles K 4-50 és 5-50. Készítés minden tésztés szerinti méretekben. 3 réteg szarmasztyók 1 ágyra K 27-30, jobbabb K 32-35. Szállítás utánvételt bérmentve 9 K-ától fejlebb. Becserzés és visszaküldés az postaköltség megtérítése érdekében megengedve.

Sachscl Benedek, Lobes 60. Pilsen mellett. (Csehszlovákia.)

HÖLGYEKET ÉRDEKLŐ szabadalmazott újdonság.

NŐI RUHA KÉSZÍTHETŐ PRÓBA NÉLKÜL

ezen találmány segítségével; azon hölgyek tehát, kik nem szeretnek, vagy nincs alkalmuk próbálni, a

■ legkifogástalanabbul ■ álló ruhát tudom szállítani, ha egyszer nálam megjelenik alakjának levétele miatt, mely az említett szabadalmazott szerkezettel történik s melyet műtermemben már éveken keresztül kipróbáltam és most már annyira tökéletesítettem, hogy azt, mint teljesen jót, ajánlhatom.

Mély tisztelettel.

Kulcsár István szabó, Budapest, IV., Haris-bazár 6.

MARGIT-CRÉME

Margit-szappan 70 fillér.

Margit-puder 1 K 20 fill.

a füröngő hölgyek kedvence szilvó szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crémel utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezár dobozt elfognadni, mert csak ilyen készítményt vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-crém tartalmaz, tisztán vegytiszt készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett. Ára 1 kor.

Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon. Kapható minden gyógyszertárban, illatszert- és drogua-üzletben.

Kocsiárucsarnok

Budapest, IX., Köztelek-utca 4.

A monarchia legnagyobb kocsiárucsarnok. Árjegyzék ingyen.

„BERSON” gummisarok

különleges gummi-szűlő s be van bizonyság tartósabb

keverékből készült, hogy ez a mint a bőr.

REG. 14. SEPT. 1912.

Az új „BERSON” gummisaroknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön cipője bőrsarokának, alakjának művészes kivételben rendkívül elegáns, minősége kiválóan tartós s helyekönnyű.

Az új „BERSON” gummisarok megőrzi cipőjének bőrsarokát az elferdítéstől, cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegeit és hátgerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenyzármány-nak edlja az, hogy a mintázás utánzásával és hasonlóságával elnevezéssel a t. c. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarok elegáns aranydobozba van csomagolva, amelyen a szó „BERSON” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson-gummisarok látható az itt ábrázolt gyári védjegyre melyre különös figyelem fordítandó.

Kérjon határozottan csak az ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarokat. Csak saját cipőszé vagy cipőkereskedője által értékesítse cipőszé és saját érdekében utasítson vissza minden más gyártmányt.

Bersonművek, Budapest, VII.

MARKT & Co. NEWYORK

HAMBURG Lange Mühren 9. WIEN VI. Windmühlg. 6.

Ön is egyedül kíván borotválkozni, s nem tudja, hogy a sokféle készülék közül melyiket válassza.

Ne vegyen mást, csak egy amerikai Gem-biztonsági borotváló-kezeléket

valódi damaszkuszi pengékkel s biztosítjuk, hogy meg lesz elégedve.

10 K-ért minden szakbavágó üzletben kapható.

Redőnyös és lapos íróasztalok

Irászekrények. Kártyanyilvántartás. Teljes intézeti berendezések.

Hirsch és Társa, Budapest, Telefon 86-27.

Rozsnyay SERAIL pipere-különlegességei

kipróbált, közkedvelt és igen elterjedt szerek — Serail-arcoszkóp kiváló hatással szemlél ellen, az arczot fehériti és bőrszínnyalvá teszi. Kis téglal 70 fillér, nagy téglal 1 korona 40 fillér. — Serail-crème nappali használatra 1 korona. Serail-hajszesz hajhullás és korpaképződés ellen. Kiváló hatású. Hajnövést elősegíti. 1 üveg 1 korona 50 fillér. — Serail-puder. Kétféle pipere-por fehér, rózsás és crème színben. 1 doboz 1 K. Serail-szappan 1 drb 60 fillér. — Valódi epesszappan 1 drb 80 fillér. — Serail-szájvíz 1 üveg K 1.50.

Kapható Török József gyógyszertárban Budapesten és Rozsnyay Mátyas gyógytárban, Arad Szabadság-tér.

„Regna” a jelenkor leg-írógépe

tökéletesebb írógépe Országzserte díjmentes bemutatás. Pénz, könyv- okmányszekrények Elsőrendű minőség. Szolid árak.

V., Alkotmány-utca 19. sz.

akác, gledicsia
Besztercei szilva.
 kajszin-baraczk.
 ojtott gyümölcsfát vadonczet,
 akác és gledicsiát 100.000 száma
 képes küldeni.

*Ungváry László faiskolaja
 Cregled.*

bácsi! néni! ide figyelj!
*palma kacsuk sarkot
 viselj!*

**JÖVENDŐLTESSE MEG ÉLET-
 TÖRTÉNETÉT EZEN EMBER ÁLTAL!**

Csodás tudását, az emberi életbe látását a távolból mindazok megismerhetik, akik írják neki.

Ezer és ezer ember kérte már tanácsát az élet mindenféle fázisában. Megmondja kiváló képességeit, megmutatja, hol kínálkozik Önnek eredmény, ki barátja, ki ellensége, élete jó és rossz fordulópontjait.

Az ő leírása, az elmúlt, jelenlegi és a jövő eseményeiről meg fogják Ön lapjai hasznára lenni Önnek. Mindaz ami neki ehhez szükséges egyedül az Ön neve (születési aláírásában), születési dátum és nemének megjelölése. Pénz nem szükséges. Hívatozzon egyszerűen lapunkra és körjelen egy olvasópróbat ingyen.

Stahlmann Pál ur, egy tapasztalt német astrologus, Ober-Newsadern-ből mondja:

A horoszkop, melyet Roxroy tanár ur nekem felállított, teljesen megfelel az igazságnek. Alapos, teljesen sikerült munka. Mivolta magam is astrologus vagyok, csillagászati számításait és adatait pontosan utánanéztem és azt találtam, hogy munkája minden részletében perki, ő maga pedig ezen tudománban teljesen avatott. Roxroy tanár ur egy igazi emberbarát, mindennek igénybe kellene venni szolgáltatait, mert ezáltal rendkívül előnyt szerezhet magának.

Bánquet báróné, egyik legtalentusabb párisi nő, a következőket mondja:

«Készséget mondom Önnek alapos jóvondomlásáért, mely csak egyen rendkívül pontos én már különböző astrologusokhoz fordultam, de egyetlen egytől sem sikerült oly igaz és teljesen megelégedésemre szolgáló választ nyernem. Szívesen fogom Ön ajánlani és bízom tudását ismerőseim és barátaim tudására hozni.»

Nagyistizletli G. C. Hasskari ph. dr. lelkes ur, egy Roxroy tanárhoz intézett levelében a következőket mondja:

«On bizonyára a legnagyobb specialista és mester a szakmájában. Mindenki, aki tanácsot kér Öntől, bámulni fog az Ön jóslatainak kifejtési ember- és tárgyszerűségének pontosságán és taktikáján. A legszkeptikusabb is, ha egyszer Önnel levelezett, újra és újra ki fogja kérni tanácsát.»

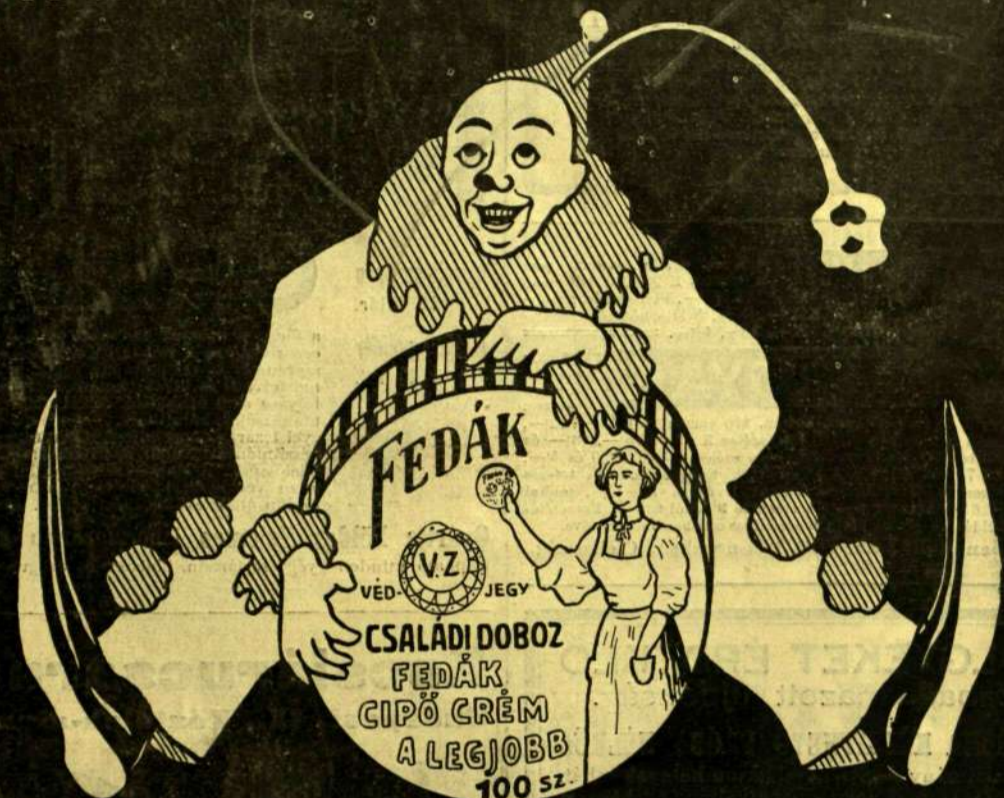
Ha Ön ezen közlése alapjánból használni akar és olvasásra próbák egyetmást díjtalanul öhaj, küldje be neki teljes nevét, pontos címét, születésének napját, hónapját, évét és helyét (mind olvashatóan írva), továbbá, hogy Ön férfi, asszony- vagy kisasszony és írja le az alábbi verset sajátkezűleg:

Az Ön segítő tanácsa
 Amint azt mondják ezren,
 Eredményt és szerencsét hoz,
 Én is igénybe veszem.

Postaküldés és irásilletékre küldjön be 60 fillért levélbélvegen. Címre az Ön 25 filleres bélyeggel ellátott levelét ROXROY Dept. 4010 D. 177a Kensington High Street, London, W., Anglia.

NAGYON ÉRDEKES NÉZŐSZEKRENY
 mechanikai képalkotóeszköz. Hozzá 50 nagyon pikáns fénykép felvétel ingyen. A képek — az üveg erőveléje folyó — nagyon szépen és tisztán jelennek elő és ezt a panorámát, mechanikai képalkotóeszközzel, pikantériája miatt az urak szívesen vásárolják. Egy komplett panorama 50 fényképpel csak kor. 3-50. Egyedüli készítő és utárvétel M. SWOBODA, Wien III. Hiesgasse 13-232.

VÉGRE MEGTALÁLTAM!
A HÖLGYEK IGAZ ÖRÖMÉT

**EGY CSALÁDI DOBOZ
 FEDÁK CIPŐKRÉM
 CSAK 60 FILLÉR**
A LEGNAGYOBB HÁZTARTÁSBAN IS EGY HÓNAPRA ELEGENDŐ.

Wiktorin
VEZETÉK NÉLKÜLI
LÁMPA

100 gyertyafény erős, óránkénti világításra 3-5 fillérbe kerül, nincs kandéca, bárhova vihető a semmi körülmények között fel nem robbanhat.

Állandó kiállítás

megtekinthető, minden vételkötelezettség nélkül
WIKTORIN ÉS TÁRSA Bpest,
 VIII. kerület, Baross-utca 1. szám.
 Arjézzák ingyen és bérmentve.

+ Csak hölgyeket érdeklí!
**ELSŐ MAGYAR NŐI EGÉSZSÉGÜGYI
 ÉS TESTÁPOLÁSI CZIKKEK SZARÜZLETE.**

KELETI J.
 Bpest, IV., Korona-herceg-u. 14/16. sz. (Gr. Szapary-nóvár.)

A csodás saját gyártmányú és külföldi különlegességek: Haskötők az összes afrikai és indiai szőnyeg ellen. Erőtel párlati fűzők és melltartók a természetnek részére, valamint kiegyenlítő fűzők terde növelők számára. Cs. és kir. szab. sörvítő. Egyenestartók. Hygienikus havibakötők! Gummiharigény. A legújabb francia és amerikai női övszer különlegességek! Uj! Auto Vaginal Spray. Uj! Irrigátorok, bidók, valamint az összes betegápolási czikk. — Csak szakavatott női kiszolgálás. — Mérsékelt és polgári árak.

Képes árjézzék ingyen és bérmentve

SZŐLŐOLTIVÁNY
 VALAMINT AMERIKAI ÉS EURÓPAI
 SIMA ÉS ÖKÖRES
SZŐLŐVESSZŐ
 KERÜL TELEPÜNKRŐL NAGY MENYISÉGBEN
 OLCSÓ ÁRAK MELLETT ELADÁSRA ÁRLAPOT
 INGYEN KÜLDÜNK
BADACSONYVIDÉKI SZŐLŐTELEP
 KEZELŐSÉG
TAPOLCZA, (ZALA M.)

VASÁRNAPI UJSÁG

9. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, MÁRCZIUS 2.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utca 11.
 Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek:

Egészévre — 20 korona.
 Félévre — 10 korona.
 Negyedévre — 5 korona.

A "Világkrónika"-val negyedévenként 4 koronával több.
 Külföldi előfizetésekre a postafizetési megkötés határozott viteldij is csatolandó.

BOLGÁR OSTROMÁGYÚK A SÁNCZOKBAN.

DRINÁPOLY MEGÚJULT BOMBÁZÁSA. — A Vasárnapi Ujság eredeti fűvétele.